

JOSEP PLAJA
1r premi del III Concurs de Pintura Ràpida
de Sant Julià del Llor i Bonmatí

L'Amic

REVISTA DE SANT JULIÀ DEL LLOR I BONMATÍ

L'AMIC

4a època - setembre 2011

38

Serveis

Telèfons i fax d'interès

Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí

Tel. 972 42 22 96 – Fax 972 42 33 34
info@stjuliabonmati.com
www.stjuliabonmati.com

Registre Civil i Jutjat de Pau de Bonmatí

Tel. 972 42 22 96 – Fax 972 42 33 34

Escola Sant Jordi

Tel. 972 42 10 70 – Fax 972 42 31 50
b7000123@centres.xtec.es
http://www.xtec.cat/centres/b7000123/

Parròquia de Santa Maria de Bonmatí

Tel. 972 42 08 07
m.brugada.c@gmail.com

Ràdio Bonmatí

Tel. 972 42 44 92
radiobonmati@gmail.com
www.radiobonmati.net

Esplai de Sant Julià del Llor

Tel. 972 42 16 72

Bar Centre Cívic de Bonmatí

Tel. i fax 872 00 01 02
barccbonmati@hotmail.com

Bar El Racó dels Amics

Tel. 972 42 00 26

Bar Restaurant Can Jans

Tel. 972 42 30 03 (Bar)
Tel. 972 42 40 53 (Braseria)

Restaurant El Duc de l'Obac

Tel. 972 42 09 77

Restaurant La Barca

Tel. 972 42 09 63

Turisme Rural Can Vila

Tel. 972 42 37 12

Banc Popular Espanyol

Tel. i fax 972 42 00 19

Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona

Tel. 972 42 15 50 – Fax 972 42 04 58

Telèfon d'Emergències

(urgències sanitàries, incendis i salvaments, seguretat ciutadana, protecció civil)
Tel. 112

Mossos d'Esquadra -

Comissaria de Santa Coloma de Farners

Tel. 972 18 16 75 – Fax 972 84 22 01

Atenció a les Dones en Situació de Violència

Tel. 900 900 120

Servei d'Assessorament Jurídic en Llei d'Estrangeria

Tel. 872 97 38 78 (Pla Ciutadania del Consell Comarcal de la Selva)

Teisa. Oficines: 972 20 48 68 (central)
972 20 02 75 (Girona)
972 26 01 96 (Olot)

Fecsa Endesa. Avaries: 902 77 00 77

Correus d'Anglès. Tel. 972 42 22 21

Consell Comarcal de la Selva

Oficines: Tel. 972 84 21 61 – Fax 972 84 08 04
comarca@selva.cat
www.selva.cat

Gestió Tributària

Tel. 972 84 01 78 – Fax 972 84 21 01
scolomatributs@selva.cat
www.selvatributs.cat

Atenció Ciutadana sobre Residus

902 103 493 (també recollides a domicili)

Farmàcies

Farmàcies de guàrdia (informació)

www.cofgi.com

Farmàcia de Bonmatí:

M. José Medina Bonora: Tel. 972 42 22 31

Farmàcies d'Anglès

Adela Bonmatí: Tel. 972 42 08 89
Teresa Franch: Tel. 972 42 00 51

Farmàcia de la Cellera

Marta Jornet: Tel. 972 42 14 63

Farmàcia d'Amer

Soledat Bassó: Tel. 972 43 03 16

Salut

CAP d'Anglès

Tel. 972 42 14 98 / 972 42 16 04

Urgències. Tel. 902 11 14 44 - Tel. 112

Atenció Continuada de Santa Coloma de Farners

Tel. 972 84 30 16

Hospital Santa Caterina de Salt

Centraleta: Tel. 972 18 25 00 / 972 18 26 00
Consultes externes: Tel. 972 18 26 26
Diagnòstic per imatge: Tel. 972 18 26 20

Hospital de Girona Josep Trueta

Centraleta: Tel. 972 94 02 00
Programació visites: Tel. 972 24 91 02
Unitat d'Atenció a l'Usuari: Tel. 972 94 02 13
Urgències: Tel. 972 94 02 81
Correu electrònic: hospital@htrueta.scs.es

Servei d'ambulàncies

Urgències: 112

Horaris - Serveis variis

Serveis municipals

- Oficines: De dilluns a divendres, de 9 del matí a 2 de la tarda.
- Dimecres, de 5 de la tarda a 8 del vespre.
- A l'agost, només al matí.
- Secretaria: Dimarts, dimecres i dijous, de 12 del migdia a 2 de la tarda. Cal concertar visita prèviament.
- Alcaldia: Cal concertar visita prèviament.
- Oficina tècnica: Cal concertar visita prèviament.

Consultori mèdic municipal

Dr. López: Dimecres de 2/4 de 9 a 2 de la tarda i divendres de 2/4 de 9 a 11 del matí.
Dr. Román: Dijous de 2/4 de 9 a 11 del matí.
DUI Helena Bosch: Dimecres de 9 del matí a 3 de la tarda; dijous de 8 a 9 del matí (analítiques) i de 2/4 de 10 a 1 del migdia, i divendres de 9 del matí a 3 de la tarda.

Assistència Social

Els divendres al matí. Cal trucar a l'Ajuntament per concertar entrevista (tel. 972 42 22 96). Tel. 872 973 003 (atenció telefònica del Consorci de Benestar Social del Consell Comarcal de la Selva).

Farmàcia M. José Medina Bonora

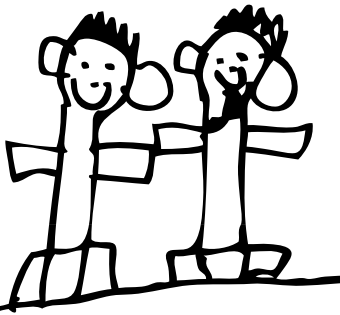
De dilluns a divendres, de 2/4 de 10 del matí a 1/4 de 2 de la tarda i de 2/4 de 5 de la tarda a les 8 del vespre. Dissabtes, de 2/4 de 10 del matí a 1 del migdia.
Tel. 972 42 22 31

Parròquia de Bonmatí

Horari de misses
Missa anticipada (dissabtes i vigílies de festius), a les 7 de la tarda.

Despatx parroquial

Dissabtes de 5 a 6 de la tarda i hores convingudes (tel. 972 42 02 53 / 639 356 194, m.brugada.c@gmail.com).

Llinda

Lectors i lectores,

Aquesta és la primera vegada que em dirigeixo a vosaltres des d'aquestes planes, i ho faig com a nova regidora de Cultura de l'Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí.

A les vostres mans teniu un nou número de la revista *L'Amic*, amb un equip de persones al darrere que tenen com a objectiu tirar endavant aquesta publicació.

Aquest equip està format per gent amb experiència que fa temps que forma part d'aquest projecte i d'altra que s'hi acaba d'incorporar.

Des de l'Ajuntament animem l'equip de redacció perquè aquesta revista "camini sola" i, tot tenint el suport merescut d'aquest consistori, agafi el caire "despolititzat" que sempre l'havia caracteritzat.

Com veureu, s'han eliminat les planes dedicades a informació municipal, perquè pensem que l'Ajuntament ha de tenir altres mitjans per informar la població, i, en el seu lloc, ha quedat més espai per a altres temes relacionats amb el nostre poble o per a altres articles d'interès.

Només em queda, doncs, engrescar a tothom a participar en aquesta publicació amb les vostres creacions, idees i opinions, perquè, al cap i a la fi, aquesta és la vostra revista.

Gemma Domínguez i Garangou
Regidora de Cultura

ÍNDEX

Serveis.....	2
Llinda.....	3
Fa cent anys.....	3
Entitats.....	4
Actualitat.....	18
Entrevista.....	32
Reportatge.....	34
Oci.....	41
Relats.....	43
Cuina.....	47
Cultura.....	48
Informàtica.....	53
No m'agrada.....	55

Edita:

Ajuntament de Sant Julià del Llor i Bonmatí

amb la col·laboració de:

Diputació de Girona

Consell de redacció:

Anna Pagès, Xevi Pijaume, Lluís Molas, Rosa Taberner, Anna Marcó i Gemma Domínguez.

Impressió:

Impremta Pagès
Tel. 972 420 107 - Anglès

Portada:

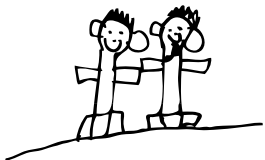
Autor: Josep Plaja

Dipòsit Legal:

El Consell de Redacció no s'identifica necessàriament amb les opinions dels articles publicats.

Fa 100 anys...

- El 26 de juliol de 1911 es constitueix la Sociedad Anónima de las Minas de San Julián de Llorç davant del notari del Col·legi de Barcelona Antonio Par y Tusquets, amb un capital inicial de 150.000 pessetes.
- L'abril del 1911, el Tribunal Suprem es pronuncia a favor de Manuel Bonmatí en el conflicte iniciat cinc anys abans amb l'Ajuntament d'Amer perquè el propietari es negava a demanar al consistori amerenc el permís corresponent per realitzar obres a la colònia.
A causa del seu delicat estat de salut, Manuel Bonmatí deixa tots els càrrecs polítics i rep un gran homenatge del partit del qual era líder: Comunió Tradicionalista.
- A final de l'any 1911 es tanquen les escoles de Bonmatí a causa de diversos casos de xarampió.
- El 22 de maig del 1911, els alumnes de l'Escola d'Enginyers Militars, anant cap al Pastoral, fan una parada a la Colònia Bonmatí, dins d'una gira organitzada per l'Ajuntament de Girona.
- El 14 de novembre del 1911 es completa la línia de ferrocarril entre Girona i Olot. El primer tram de Girona fins a Amer s'havia inaugurat el 1895.

Associació de Joves de Bonmatí i Sant Julià del Llor

CRIDA ALS JOVES AMB INQUIETUDS

Des de la seva creació, l'any 2009, l'entitat s'ha anat reunint periòdicament per tal d'establir un programa d'activitats interessants per a tots els públics. El Correllengua, els monòlegs de Nando Massaneda, la Trobada de cotxes antics, l'Esquiada Jove i el Concert Jove amb els grups Zaniáis i Deskarats, en són alguns exemples.

Tots sabem que actualment trobem molts entrebancs legals a l'hora de portar a terme qualsevol acció cultural. La tasca de l'entitat es basa a vetllar per trobar el millor finançament públic o privat per poder realitzar accions en tots els àmbits.

Fins ara, i per tal de buscar finançament, s'ha comptat amb la subvenció del Departament de Joventut de la Generalitat 2010/11 (subvenció per activitats per a entitats juvenils). Enguany s'han presentat dues sol·licituds, de les quals estem pendents de resposta al Departament de Joventut de la Generalitat i el Departament de Salut de la Generalitat.

Actualment l'associació juvenil compta amb quatre persones actives dins l'entitat, les quals són responsables de cada activitat.

Aprofitem aquesta publicació per fer un reclam a tots aquells joves amb interessos o inquietuds, comunes o no, perquè entrin a formar part de l'entitat jove, a participar d'un projecte que no pot ser possible sense la col·laboració dels joves.

Si no hi ha joves que es vulguin implicar en l'entitat, aquesta es veurà obligada a no continuar.

Ens agradaria poder comptar amb les vostres opinions i us agrairíem que, si esteu interessats a formar part de l'entitat de joves de Bonmatí i Sant Julià del Llor, us poséssiu en contacte amb nosaltres.

arocasalva@selva.cat

Càritas

TEMPS DE CRISI

Hola, amics i veïns. Volem aprofitar l'oportunitat que ens dóna la revista L'Amic per poder presentar la nova associació Càritas de Sant Julià del Llor i Bonmatí.

Tots sabem que estem passant uns moments dolents en la nostra societat, una gran crisi que fa que hi hagi certes dificultats per tirar endavant.

I el nostre poble no és una excepció: hi ha famílies que viuen soles que tenen problemes, i la crisi ho empitjora. Per això la nostra associació neix amb ganes de poder fer un bé per a aquesta gent. Hem fet reunions i trobades amb Càritas Diocesana de Girona, amb el Banc dels Aliments i amb altres pobles del voltant. També volem dir que treballem enllaçats amb Benestar Social i tothom qui tingui un problema o una necessitat primer ha de passar per ells i seguidament Càritas del poble ajudarà si és necessari.

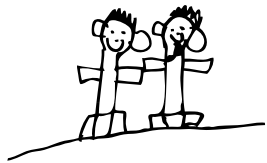
Càritas

Amb tot això es genera molta feina i necessitem la col·laboració de tots plegats. També tenim tot el suport de la parròquia, que ens ha cedit el local del costat de l'església perquè sigui el centre de recollida d'aliments i lloc de reunions de la junta. No volem donar l'esquena als problemes que pateix molta gent i volem ajudar fins on ens sigui possible. Comencem amb moltes ganes de treballar però necessitem que entre tots ens empenyeu.

Moltes gràcies, i esperem la vostra col·laboració

Membres de la junta:

**Nani Molina, Rosa Gelada,
Lluís Casacuberta i Francesc Caparrós**

Agrupació d'Activitats Culturals i Festives

PREPARANT LA PRIMERA FIRA DOLÇA

L'avantatge més gran que ens dona la revista L'Amic a l'Agrupació és poder donar les gràcies a tothom per la participació en tots els actes que realitzem, ja que la revista arriba a totes les cases.

També ens dona la possibilitat d'explicar què ha passat a cada una de les activitats que hem realitzat aquest últim any.

S'ha organitzat la revetlla de **Cap d'Any**. La participació en aquesta activitat es manté estable, al voltant de 150 persones cada any, cosa que ens té il·lusionats.

Arriba la festa major. Malgrat la retallada pressupostària, vam intentar fer una festa tan bé com vam poder. Aquest any, amb l'ajuda de l'entitat del jovent, vam avançar el concert del divendres una setmana per mirar de no coincidir amb Llagostera ni Sant Feliu de Pallerols. Hem de treballar molt aquest punt, ja que no trobem la fórmula per atreure audiència a aquesta activitat. Però que no es preocupi el jovent: tenim gent que té cura d'aquesta activitat i ben segur que hi trobarem la solució per fer una bona gresca.

A causa de la gran quantitat d'aigua que baixava pel Ter, no vam poder fer la baixada de caiacs, perquè la seguretat ha de passar al davant de qualsevol activitat. Esperem que els afectats ho entenguessin.

Per la resta de les activitats, volem donar-vos les gràcies per la gran participació que hem tingut, tant en el teatre com en la festa de l'escuma, la Meravella i el berenar sopar... Ha estat una gran satisfacció veure la vostra participació. Creiem que ha estat una bona festa.

Arriba el Sant Joan. Al voltant de 130 persones, com cada any. Suposem que hi ha quelcom que no atrau gaire, ja que ens agradaria poder tenir més gent, i des d'aquí fem una crida perquè ens ajudeu a poder fer una revetlla que us engresqui a venir.

Voldríem fer propaganda de la propera activitat que estem preparant i que serà la primera vegada que es fa al poble. Segur que molts ja n'esteu assabentats. Estem preparant la primera FIRA DOLÇA de Bonmatí.

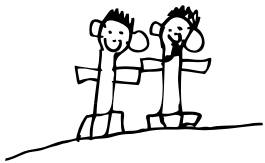

Els gegants de Salt van fer la cercavila del diumenge de la festa.

Aquest acte tindrà lloc el dia 9 d'octubre. No cal dir que ens agradaria molt que tothom s'hi acostés a fer una ullada, tant als firaires com a les activitats que es faran durant tot el dia. Ja hi ha cartells repartits per diferents llocs i encara en clavarem més perquè tothom estigui assabentat i vingui a gaudir de la fira.

Tothom coneix les persones que formem l'Agrupació i volem fer una crida general perquè qui vulgui vingui a ajudar-nos en totes les activitats que preparem. Per poder col·laborar amb l'Agrupació podeu parlar amb qualsevol de nosaltres i segur que no tindreu cap inconvenient perquè pugueu treballar pel poble, perquè l'Agrupació és el que realment fa, desinteressadament i sense ànim de lucre, i no esperem res a canvi, solament la participació del poble en les activitats. Moltes gràcies.

Agrupació d'Activitats Culturals i Festives de Bonmatí

Grup de teatre “La Tetera”

UN GRUP AMB HISTÒRIA

Benvolguts amics del teatre,

El principal motiu d'aquest escrit és donar-vos les gràcies a tots per la vostra assistència, per cert molt nombrosa, el divendres 10 de juny.

Aquest ha estat un any complicat per a alguns de nosaltres. Ens hem involucrat amb tota la il·lusió en nous projectes, ens ha faltat temps per a tot, per a la família, per als amics. Hem dedicat el nostre temps lliure a treballar pel poble, per tots vosaltres, i no ens sap greu: al contrari, ens en sentim orgullosos.

L'obra d'aquest any la vam acabar d'escriure tres setmanes abans de la festa. Els últims mesos abans de la representació van ser realment esgotadors. Som humans i estem cansats, portem molts anys dedicats al teatre. Ja hem dit en algun escrit anterior que el teatre és il·lusió.

En aquest moment necessitem descansar i recuperar aquesta il·lusió. És impossible posar-se davant l'ordinador per escriure sense saber què escriure. Les idees no surten soles, fa falta una motivació, i en aquest moment estem en blanc.

Dèiem a bans que portem molts anys dedicats al teatre. Els més grans encara recordem les obres que fèiem amb Mossèn Àngel al local de la plaça de Don Manuel, on ara hi ha una entitat bancària. Quins records! Després ell ens premiava amb un pica-pica de patates xips i olives farcides a la rectoria de l'església dels Senyors Bonmatí.

Però el grup de teatre com a tal va néixer el 1983, amb el nom d'Escena 83, i així el divendres de la festa major es va convertir en “el dia del teatre”.

Sota aquest nom vam representar:

- 1983 - “Especialitat en homes” de l'Assumpta González
- 1984 - “Necessito una infermera” de l'Assumpta González
- 1985 - “L'estiu del senyor Martí” d'en Lluís Coquard
- 1986 - “Pitonissa, no m'enredis” d'en Lluís Coquard
- 1987 - “No totes les flors són de plàstic” d'en Ventura Porta i Rosés

Al llarg d'aquest cinc anys, hi van col·laborar moltes persones. No volem dir noms per no deixar-nos ningú.

L'any 1996, sota el nom de Grup de Teatre La Tetera, es va reprendre l'activitat teatral. Alguns ja veníem de l'antic grup de teatre i altres ens hi vam incorporar per primera vegada.

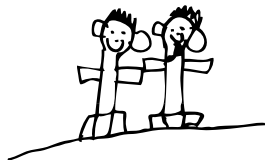
Des d'aleshores hem portat a terme les següents representacions:

- 1996 - “Arribaré a les 7 mort” de l'Assumpta González.
- 1997 - “Necessito una infermera” de l'Assumpta González (ja s'havia representat abans).
- 1998 - “Un fanàtic del Barça” d'en Lluís Lladó i Caselles.
- 1999 - “Quan ell és ell i ella...” d'en Nicasi Camps.
- 2000 - “Perruqueria de senyores” de Rafael Anglada.
- 2001 - Vam haver d'ajornar l'obra per malaltia d'un dels components. Es va representar l'any 2002.
- 2002 - “No em toquis la flor” d'en Lluís Coquard.
- 2003 - “On hi mengen dos hi mengen tres” d'en Nicasi Camps.
- 2004 - “Políticament incorrecte” d'en Ray Conney.
- 2005 - Començàvem a tenir problemes per trobar obres. Va venir un grup de fora. Nosaltres vam fer el pregó.
- 2006 - “No et vesteixis per sopar” d'en Marc Camolletí.
- 2007 - No teníem obra. Va venir un grup de fora. Nosaltres vam fer el pregó.
- 2008 - “6T7 café, copa i marro”. Aquest any vam començar a escriure les nostres pròpies obres.
- 2009 - “El maletí i la mare que el va parir” escrita per La Tetera.
- 2010 - No teníem l'obra a punt i va venir un grup de fora. Vam fer el pregó.
- 2011 - “Hotel Rovira d'Or” escrita per La Tetera.

Gràcies una vegada més pel vostre suport incondicional.

Grup de Teatre La Tetera

La Coral

UNA CORAL MOLT FEMENINA

La coral de Bonmatí té des de la temporada passada una característica que la fa singular entre totes les corals dels municipis del nostre voltant: està formada íntegrament només per dones. Sí, com ho sentiu: no hi ha cap home! Bé, a part del director...

Per problemes de salut o bé per la impossibilitat de poder assistir als assajos, els homes que teníem ens van anar deixant, i aquest curs passat ens vam haver d'espavilar per continuar mantenint la corda dels baixos, feina que han dut a terme, fins i tot invertint-hi hores extres, l'Ana Maria Clua, la Igone i l'Adol, amb l'ajut esporàdic de l'Anna Saló. Us hem de dir, però, que encara que som unes mosses molt espavilades, agrairíem que vinguessin homes a donar-nos un cop de mà (bé, més ben dit, un cop de veu...). Homes, animeu-vos!, us tractarem molt bé!...

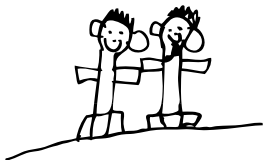
Pel que fa a l'activitat de la coral el curs passat, us hem de dir que després del tradicional concert de Nadal, que com cada any vam fer amb l'acompanyament d'alumnes de l'escola Sant Jordi de Bonmatí, el següent concert que vam oferir va ser el de la Festa de la Segregació, l'1 de maig, a la capella de Sant Julià, on vam estrenar algunes cançons. Després vam inter-

venir, com cada any, en la missa solemne de la festa de Bonmatí, en què també vam estrenar alguna peça. I per acabar el curs, el dia 19 de juny vam preparar el concert Saludem l'estiu, en què van participar com a corals convidades la Cors Alegres d'Anglès i la Rossinyol de Sales de la Cellera (a la foto, les tres corals, a les escales de l'església de Bonmatí).

Amb vista al nou curs, se'ns ha girat feina: a part del tradicional concert que oferirem per catorzè any consecutiu a la Festa d'Homenatge a la Gent Gran l'11 de setembre, si la salut i la sort ens acompanyen, sortirem a cantar el dia 8 d'octubre a Anglès i el dia 8 de desembre a la Cellera. I tot seguit tindrem el concert de Nadal al nostre municipi, que segurament serà el dia 17 de desembre per qüestions d'agenda del nostre director. Sigui com sigui, ja us anirem informant de les nostres actuacions per tots els mitjans que siguin possibles, perquè sempre ens agrada veure que tenim "seguidors" que s'interessen per tot el que fem. A tots i a totes que ens veniu a escoltar sempre que podeu, moltes gràcies! I fins a la pròxima!

Coral Ipso Lauro

Escola Sant Jordi

UN CURS ACABAT...

Quan el curs escolar acaba és el moment de fer balanç, del que hem fet, del que ha quedat per fer, del que ha passat, del que no voldríem que hagués passat, del que estem orgullosos /-es que hagi passat... En fi, un munt de vivències, d'anècdotes, de somriures i també de llàgrimes...

Vam començar el curs amb fortes reivindicacions per l'Escola de Bonmatí. Els pares i mares, amb l'AMPA i l'Ajuntament, van encapçalar un gest de força i unió davant una problemàtica, la construcció de l'escola nova, que ja fa massa que s'allarga, i que a hores d'ara encara no sabem ni com ni quan s'iniciaran les obres.

A finals de novembre del 2010 es van celebrar eleccions, que van dur a un canvi de color al govern del nostre país, i això va comportar que durant un temps hi hagués una mena de provisionalitat en les decisions. Intuíem que canviarien coses, però no sabíem quines... i el curs continuava.

Al febrer vam inaugurar la biblioteca escolar, una biblioteca que alumnes i mestres la sentim molt nostra, i això fa que en gaudim plenament quan en fem ús. A finals de febrer es va tornar a celebrar la Marxa Popular Anar-hi Anant, i ja en portem 24 edicions, que vol dir que l'any que ve estarem d'aniversari! Com ja és habitual, la marxa va ser un èxit espectacular de participació, una marxa que va quedar enllaçada

amb la "setmana blanca", uns dies de descans en el segon trimestre que van estar trontollant fins al darrer moment... I el curs anava avançant, i hi havia feina a fer: competències bàsiques per als alumnes de sisè, projecte interdisciplinari (aquest curs vam viatjar per Europa), també anàvem de colònies... En la participació de l'escola al Concurs d'Oratòria de la Selva vam tenir la gran satisfacció que una alumna de sisè el va guanyar i l'altra va quedar primera finalista!

I sense adornar-nos-en va acabar el curs... Uns alumnes de sisè ens van deixar i uns altres alumnes inicien entre nosaltres la seva escolarització. Als primers us desitgem molta sort i molts èxits en la nova etapa que començareu a l'institut! Us trobarem a faltar. Als segons aprofitem aquestes línies per donar-vos la nostra més cordial benvinguda, a vosaltres i a les vostres famílies.

Quan un curs acaba, un altre ja comença...

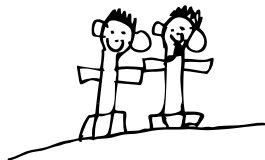
L'equip de mestres de l'escola ja l'ha començat. Estem preparant, amb il·lusions renovades, un nou curs, un nou curs marcat pels canvis. Canvi en l'horari escolar, implantació de l'Educat.cat 2.0 als i les alumnes de Cicle Superior de Primària, instauració del SEP (Servei Escolar Personalitzat), canvis en la data d'inici de curs, supressió de la polèmica setmana blanca... Uns canvis que esperem que ens ajudin a millorar la tasca educativa i el nostre objectiu: fer que els i les nostres alumnes siguin competents en tots els àmbits que necessiten per moure's en un món en evolució constant.

Tenim davant nostre els futurs mecànics, botiguers/-eres, metges, fusters, cuiners/-res, arquitectes, perruquers/-res, mestres, advocades/-ts, ramaders, enginyers, alcaldes, futbolistes, pintors/-res, dentistes, pagesos, aparelladors, flequers/-res... És un repte, però junts, família i escola, estem segurs que ho aconseguirem.

Cordialment

**Equip de Mestres de l'Escola Sant Jordi
de Sant Julià del Llor i Bonmatí**

Pintura Ràpida

3r CONCURS

El dia 1 de maig vam tornar a organitzar el concurs de pintura ràpida. Ja estem en la nostra tercera temporada. La primera va ser una mica fluixa, la segona va millorar notablement i la tercera ha estat a l'altura de la segona. Tenim força gent adulta, força mainada infantil, però malauradament no aconseguim atreure la categoria juvenil. Si algú ens pot donar idees per millorar el concurs, segur que les acceptarem encantats, sobretot de cara a aconseguir millorar la falta de la participació en la categoria juvenil. A l'Agrupació, fent una valoració personal de la qualitat de les pintures (malgrat que no hi entenem gaire), arribem a la conclusió que tenim un nivell força alt.

**Agrupació d'Activitats Culturals
i Festives de Bonmatí**

III Concurs de Pintura Ràpida

Categoria Adults

(13 concursants)

- 1r Premi – Josep Plaja
- 2n Premi – Nèstor Sanchís
- 3r Premi – Gaspar Poch
- 4t Premi – Gener Perujo

Categoria infantil

(15 concursants)

- 1r Premi – Sergi Giménez Torrent
- 2n Premi – Gerard Juny
- 3r Premi – Roger Juny
- 4t Premi – Ahmed
- 5è Premi – Adam Estrada
- 6è Premi – Abril Aibar

Grup Il·lusió

JA ACABEM L'ESTIU

Ses Majestats els Reis d'Orient ja estan preparant el gran viatge que els portarà per tot el món... També passaran, com no podria ser d'una altra manera, per Sant Julià del Llor i Bonmatí. Hem d'estar preparats, nens i nenes!

Mentrestant, la gent del Grup Il·lusió ja estem preparant-ho tot per rebre'ls. Les carrosses ben lluentes, els timbalers i acompanyants ja comencen a afinar els instruments i a buscar les seves torxes. I, com cada any, tota la gent que ho fa possible, plena d'il·lusió i preparant moltes sorpreses per a g rans i petits.

No us poseu nerviosos, nois i noies! El temps passa volant. Porteu-vos bé, sobretot, i quan arribi la nit màgica, el 5 de gener, estarem tots preparats per donar la benvinguda a Ses Majestats els Reis d'Orient i esperarem veure complerts tots els nostres desitjos.

Salut i pau per a Sant Julià del Llor i Bonmatí, us desitgem tot esperant el gran dia.

Grup Il·lusió

CF Bonmatí

INICIEM UNA NOVA ETAPA!

Des de la nova Junta del CF Bonmatí us volem donar l'explicació de tot plegat. Aquesta nova temporada que ha de començar es vol caracteritzar pel treball en equip i basada en la il·lusió d'uns pares que no volien que els seus fills perdessin l'oportunitat de jugar a futbol, o sigui en equip, i per tant aprendre uns valors que van lligats amb tot això.

No és estrany que, com passa moltes vegades en diferents àmbits, qui forma part d'un grup, associació o entitat, se n'acaba cansant o sorgeixen problemàtiques que t'impedeixen continuar amb la certesa que donaràs tot de si. Pels motius que siguin, l'antiga junta va dimetir i Bonmatí corria el perill de quedar-se sense club.

Bonmatí té mainada, el poble està en procés de creixement, i no ens agradava la idea que tot aquest potencial hagués de buscar sortida fora d'aquí. Ens vam posar a treballar i ha sorgit un grup de pares que es veuen amb cor de tirar endavant el Futbol Base i que només busca la promoció de l'esport sa, la importància de l'equip, el companyerisme, l'altruisme, la no-violència i, sobretot, la diversió, el respecte mutu i el sentiment.

No volem deixar de dir que agraïm a la Junta sortint tota la seva dedicació i la feina feta.

Es faran tots els equips possibles si tenim suficients nens/es per formar grup, des de l'Escoleta fins a Infantil. No ha pogut ser mantenir el Primer equip (adults) per la novetat dels membres que formem aquesta Junta, la pròpia inexperiència, però tenim l'esperança i l'objectiu de poder fer-ho possible de cara a properes temporades.

Val a dir-vos també que cada any es fa una sortida de dos dies a final de temporada, pels volts del mes de juny, de tots els nens del futbol i les famílies. Són unes colònies en algun lloc on hi sol haver piscina i camps per córrer. Cada any és genial i molt divertit. No us ho heu de perdre!

Repetirem fins a cansar-nos que comencem molt motivats perquè això vagi bé i sigui possible. Esperem que tothom ho pugui disfrutar i des d'aquí volem dir que encara sou a temps d'inscriure els vostres fills/es per a la temporada 2011/2012.

Us esperem amb il·lusió!

Moltes gràcies a tots/es, restem a la vostra disposició.
Nova Junta del FC Bonmatí

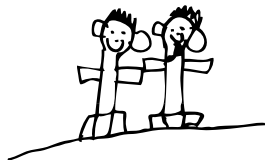

*Ali Robledillo, Jordi Juny, Jordi Arbat,
Eduard Losilla i Miquel Ríos.*

Junta del CF Bonmatí

En l'assemblea general ordinària de socis celebrada al Centre Cívic de Bonmatí el dia 21 de juliol del 2011 es va aprovar la constitució de la nova junta del club, formada per:

- President: Jordi Juny
- Vicepresident: Jordi Arbat
- Secretari i tresorer: Ildefons Robledillo
- Vocals: Teu Coll, Eduard Losilla (coordinador del futbol base), Josep Piany i Miquel Ríos

Nova Frontera

TREBALLEM PEL NOU CURS

Passat l'estiu, ja ens encarem a un nou curs. Primer, però, voldriem fer una repassada de les activitats que hem dut a terme des que va sortir l'últim L'Amic, l'agost de l'any passat.

Al mes d'octubre vam iniciar les activitats setmanals organitzades per Nova Frontera, que van ser gimnàstica de manteniment per a la gent gran i Stretching per a tothom, els dimarts; aprenentatge de català, oral i escrit, els dimecres; manualitats, els dijous, i balls de saló, cada quinze dies, els diumenges.

A l'octubre també vam celebrar, com cada any, la Festa del Soci, que va consistir en un sopar gratuït per als socis i ball.

Al desembre, vam elaborar i repartir els tradicionals fanalets de la Puríssima (gràcies a tots els que van col·laborar amb nosaltres) i també vam preparar la tradicional Torronada, oferta després del concert de Nadal de la coral amb alumnes de l'escola Sant Jordi.

Al febrer, es va fer l'assemblea general de socis i vam participar en la Marxa Popular Anar-hi Anant, on vam instal·lar també una parada de venda de cafès.

Al març, vam organitzar el tradicional Aplec de Calders, amb una missa a la capella de l'ermita i un picapica per a tothom, i una arrossada i ball a l'envelat de Bonmatí. Val a dir que l'assistència, tot i no ser molt nombrosa, va ser superior a la de l'any passat.

A l'abril, per Sant Jordi, vam vendre roses, que vam acabar ràpidament tot i ser un dissabte sant. Una altra vegada, gràcies als que van col·laborar amb la nostra entitat.

Al maig vam sortir d'excursió i vam anar a la Cerdanya (a la foto), on vam visitar els banys romànics de Dorres i vam dinar en una hípica. Val a dir que vam estar de sort, perquè mentre que a la resta de Catalunya queien uns ruixats espectaculars, allà vam tenir sol tot el dia, fins a l'hora de marxar.

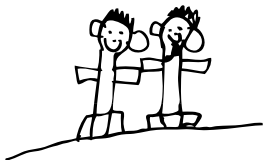
Per la festa de Bonmatí vam muntar al Centre Cívic una exposició dels treballs fets al taller de manualitats els dijous. I l'última setmana de juny es van fer els berenars de final de curs.

En el moment de tancar l'edició d'aquesta revista, estàvem programant una sortida a Montblanc (Conca de Barberà) per al 3 de setembre. En la pròxima ocasió que tinguem, ja us explicarem com va anar.

Ara, passat l'estiu, ja ens comencem a preparar per tornar a oferir les activitats setmanals i mirar d'incorporar-ne alguna de nova, i també per organitzar la Festa del Soci, que és la celebració que tenim més a la vora. De tot això i més us n'anirem informant amb programes penjats per tot el poble. Esperem la vostra participació!

**Associació Nova Frontera,
Jubilats i Simpatitzants**

Pubillatge

CONEGUEM L'ÚLTIM ANY DE PUBILLATGE

Un any més us vull explicar com ha anat durant tot l'any el pubillatge al nostre municipi, representat per en Miguel Ángel i la Meritxell.

Recordo l'any passat quan la Míriam, la pubilla de les Comarques Gironines, al posar-li la banda a la Meritxell, li va desitjar que gaudís un any més d'aquesta experiència, i la Meritxell va exposar la seva il·lusió i que aprofitaria al màxim aquesta nova oportunitat. I així ha estat: les seves paraules s'han complert, ja que juntament amb l'hereu, en Miguel Ángel, han participat en moltes de les trobades organitzades arreu (tots els pins que porten enganxats a la banda i faixa respectivament els han aconseguit en aquestes trobades), i el més important és que han fet molts amics. Personalment els vull felicitar pel seu esforç i la seva dedicació, ja que estudiant i treballant han tingut temps per a tot i han fet un pubillatge de campionat.

Enguany, el dissabte de la festa no es va poder fer la trobada ja que coincidia amb la festa de Sant Feliu de Pallerols i la primera trobada de pubillatge. Van decidir avançar l'horari amb la finalitat que hi poguessin assistir la Meritxell i en Miguel Ángel. Tot el grup d'hereus i pubilles van baixar a l'Esplai de Sant Julià, on els esperaven els candidats del 2011 per fer una queixaladeta, un sopar informal de pa amb tomàquet i embotit, un xic més senzill que l'any anterior, que havíem anat al restaurant, però molt divertit, ja que la Meritxell i en

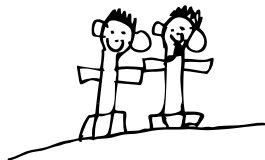
Miguel Ángel ens van voler fer una petita sorpresa que ens va agradar molt a tots: ens van passar un recull de fotos de tots els llocs on havien estat.

Després del sopar a l'Esplai, tothom va anar a casa a canviar-se per assistir a l'envelat un any més a la proclamació del Pubillatge 2011. Ha estat un any nombrós en candidats i candidates, que feien molt de goig entrant acompanyats dels seus respectius pares i mares. Els candidats escollits, i per tant Hereu i Pubilla 2011, van ser l'Abel Feliu i la Lúcia Faüchs.

Els nous Hereu i Pubilla, acompanyats de les dames d'honor, van participar en dos actes oficials: primer, en la missa solemne de festa major i, després, en la proclamació d'hereus i pubilletes, el dilluns de la festa.

Com a anècdota, recordo l'any passat, el dia que vaig anar a casa d'en Miguel Ángel, en Jonathan i en Cristian, a demanar-los que es tornessin a presentar, ja que s'acostava la festa i no hi havia candidats (els fadrins i les dames es poden presentar com a candidats dos anys). Ells no gosaven, perquè em van dir: "Nosaltres ja ens vam presentar una vegada!" Tot i així van decidir ajudar-me, i en Jonathan i en Miguel Ángel es van tornar a presentar i en Cristian va fer de presentador. L'elegit va ser en Miguel Ángel, que juntament amb la Meritxell, que també repetia de Pubilla, han gaudit intensament durant tot l'any d'aquesta tradició tan

Entitats

catalana i ens han representat a tot arreu on han anat.

Tant l'Hereu com la Pubilla 2010 expressen el seu grau de satisfacció i orgull d'haver pogut representar el nostre municipi, que han deixat en un lloc molt alt i ben

considerat per tothom. Quan arribàvem als llocs, ens deien: "Mira, els de Sant Julià del Llor i Bonmatí!". Gràcies al seu entusiasme i la seva alegria, ara tothom ens coneix.

El dilluns de la festa també teníem una bona colla d'hereuets i pubilletes preparats, un xic nerviosos i inquiets, per fer l'entrada. Es senten molt contents, ja que el proper any seran ells qui posaran la banda als nous.

Una vegada més felicito tot el pubillatge, petits i grans, per la seva col·laboració i participació a la festa, que la fa més memorable. Els desitjo a tots que gaudeixin d'un bon any. L'esforç que tots hi posem val la pena i una vegada tot finalitzat només en resten els bons records, ja que personalment m'ho passo molt bé amb aquest jovent.

Per acabar, vull donar les gràcies a l'Ajuntament pel seu suport, a l'Agrupació i a totes les famílies, especialment a les de la Meritxell i en Miguel Àngel, per haver participat en aquest projecte amb tanta il·lusió. Finalment felicito novament la Meritxell i en Miguel Àngel pel pubillatge tan joiós que han tingut i que tots recordarem, i també felicito i encoratjo els nous representants 2011-12, l'hereu Abel i Fadrins, la pubilla

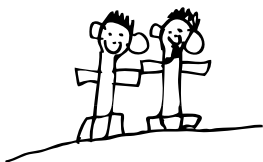

Lídia i dames, a participar en aquestes trobades, que segur que els agradaran molt.

Molt agraïda a tots, moltes gràcies.

M. Carme Lladó

Ràdio Bonmatí

LA NOSTRA EMISSORA DES DEL TELÈFON MÒBIL

Les noves tecnologies avancen d'una manera vertiginosa, tant, que en cosa de poc temps apareixen i desapareixen els dispositius electrònics que passen per les nostres mans. Un exemple és el sistema MiniDisc. La companyia Sony, que el va posar al mercat l'any 1992 amb l'objectiu que fos el substitut de les clàssiques cintes de cassat, només va aconseguir que arrelés al Japó. A la resta del món, sobretot en el món domèstic, no va tenir l'acceptació esperada; a això, si hi sumem el fet que han aparegut altres sistemes per reproduir i enregistrar so, doncs imagineu-vos... A principis d'aquest estiu, Sony va anunciar que deixaria de fabricar-ne. Una autèntica llàstima, perquè és una eina molt útil i molt utilitzada en el món de la ràdio local.

Aprofitant que estem inspirats per parlar-vos de les noves tecnologies, volem dedicar les següents línies a explicar-vos com seguir Ràdio Bonmatí des del vostre telèfon mòbil.

Primer de tot, i requisit indispensable, cal disposar d'internet al mòbil. Obriu el navegador i teclegeu la següent adreça al telèfon: mobil.radiobonmati.net.

Hi sou? Enhorabona! Benvinguts a la pàgina web de la ràdio pel vostre mòbil. Des d'aquí podeu accedir al grup Facebook de l'emissora, escoltar els últims programes emesos i, el més important!, escoltar-nos en directe!

Per escoltar-nos hi ha moltes maneres i molts programes per al vostre mòbil. Tot i així, us volem explicar la manera més "universal" i que funciona d'entrada amb iPhone/iPad, Android, Palm, BlackBerry, Samsung Bada i Windows Phone. Es tracta de l'aplicació Tu-

neln, que us la podeu descarregar a l'AppStore (iPhone), al Market (Android) o bé des de l'adreça web de l'emissora que us acabem d'indicar, on trobareu els enllaços de descàrrega per a cada tipus de dispositiu. A partir d'aquí, i un cop instal·lada l'aplicació, és ben senzill. Dirigiu-vos a la lupa de cerca i escriviu "radio bonmati". De seguida us sortiran els resultats de cerca a la pantalla. Finalment seleccioneu el resultat que correspon a l'emissora del poble, espereu uns segons..., i ja ens estareu escoltant!

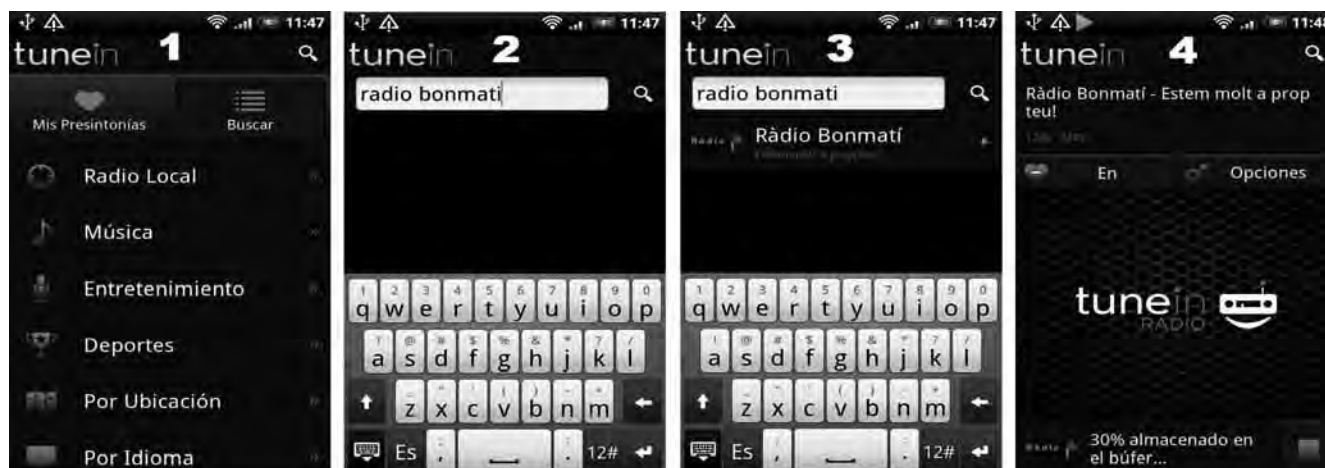
Ara, encara teniu menys motius per no escoltar-nos quan comenci la nova temporada 2011/2012, que com sempre arrenquem amb moltes ganes! Esperem poder-vos oferir alguns espais que en les temporades anteriors ens havien quedat en el tinter i que tenim molta il·lusió de dur a terme. Així mateix, i hi insistim novament, si us agradaria conèixer l'interior de l'emissora i col·laborar-hi, només heu de posar-vos en contacte amb nosaltres.

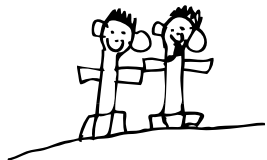
Molt a prop vostre, Ràdio Bonmatí.

Pàgina web: www.radiobonmati.net

Correu electrònic: radiobonmati@gmail.com

Telèfon/contestador: 972 42 44 92

Agrupació Sardanista de Bonmatí

LA SARDANA

La nostra sardana té alguns noms o mots que ben segur no pas tothom sap el que volen dir, i aprofitant l'espai que ens deixa la revista podem passar llista d'alguns termes derivats de la sardana per explicar molt breument què carai vol dir això.

D'entrada val a dir que tenim dos estils de ball, l'estil empordanès i l'estil selvatà, en funció del peu amb què s'inicia i acaba el ball: l'estil empordanès, majoritari, ho fa amb l'esquerre, i l'estil selvatà ho fa amb el dret, i per a tots dos estils aquestes petites explicacions que us dono tot seguit són vàlides.

Sardana de concert: Tot i que pot ser ballada, és més apropiada per escoltar en un concert. Les sardanes que s'interpreten en un concert usualment ho són en quatre tirades: dues de curts i dues de llargs.

Sardana coral: La cobla té l'acompanyament d'una coral, de manera que la sardana permet ser cantada.

Sardana obligada: En la cobla destaca la melodia d'un instrument (o més d'un) que és protagonista per sobre dels altres, i tant ho pot ser la tenora com el tible, el fiscorn, el flabiol o qualsevol altre.

Sardana de lluïment: Generalment acompanya una colla sardanista que balla de manera uniforme i homogènia i se sol ballar en concursos i exhibicions. Si es tracta d'un concurs, l'objectiu és competir entre diferents colles per valorar

La colla infantil de l'Agrupació va clausurar la temporada anant a l'Aquadiver de Platja d'Aro.

quina balla millor, tant en la interpretació com en la seva execució.

Sardana de punts lliures: Els dansaires introdueixen jocs de peus sense deixar el compàs o la rotllana. La dificultat rau en el fet que tots els dansaires han d'estar coordinats i atents per ballar els passos que prèviament s'han inventat i han memoritzat. Un dels dansaires va anomenant els diferents noms dels passos i tota la colla els ha d'executar en el moment precís. Generalment es balla en concursos i es valora no només la coordinació, sinó també la sincronia amb la música i els diferents punts ballats.

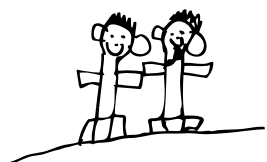
Sardana manresana: També anomenada sardana de set tirades. És una sardana que té 3 tirades de curts i 4 de llargs, amb l'esquema 2 curts-2 llargs-1 curt-1 llarg-1 contrapunt-1 llarg. Aquest tipus de

sardana és cada cop més freqüent que la de deu tirades. S'interpreta tant en ballades de sardanes com en concursos de colles.

Sardana revessa: El compositor posa a prova els oients i dificulta la distinció entre els curts i els llargs, de manera que suposa un repte per als dansaires, que han d'esbrinar-ne el tiratge. Generalment se n'interpreta una en els concursos de colles. També hi ha concursos individuals de sardanes revesses; en aquests, els concursants, que no ballen, han d'endevinar el tiratge d'un cert nombre de sardanes revesses.

Aquestes són de les principals que podem trobar en l'argot sardanístic. Espero que amb aquestes petites explicacions algú hagi descobert quelcom que no tenia clar.

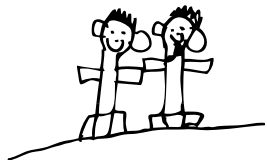
Lluís Molas

Comissió de Festes de Sant Julià

FESTA DE LA SEGREGACIÓ DE L'I DE MAIG DEL 2011

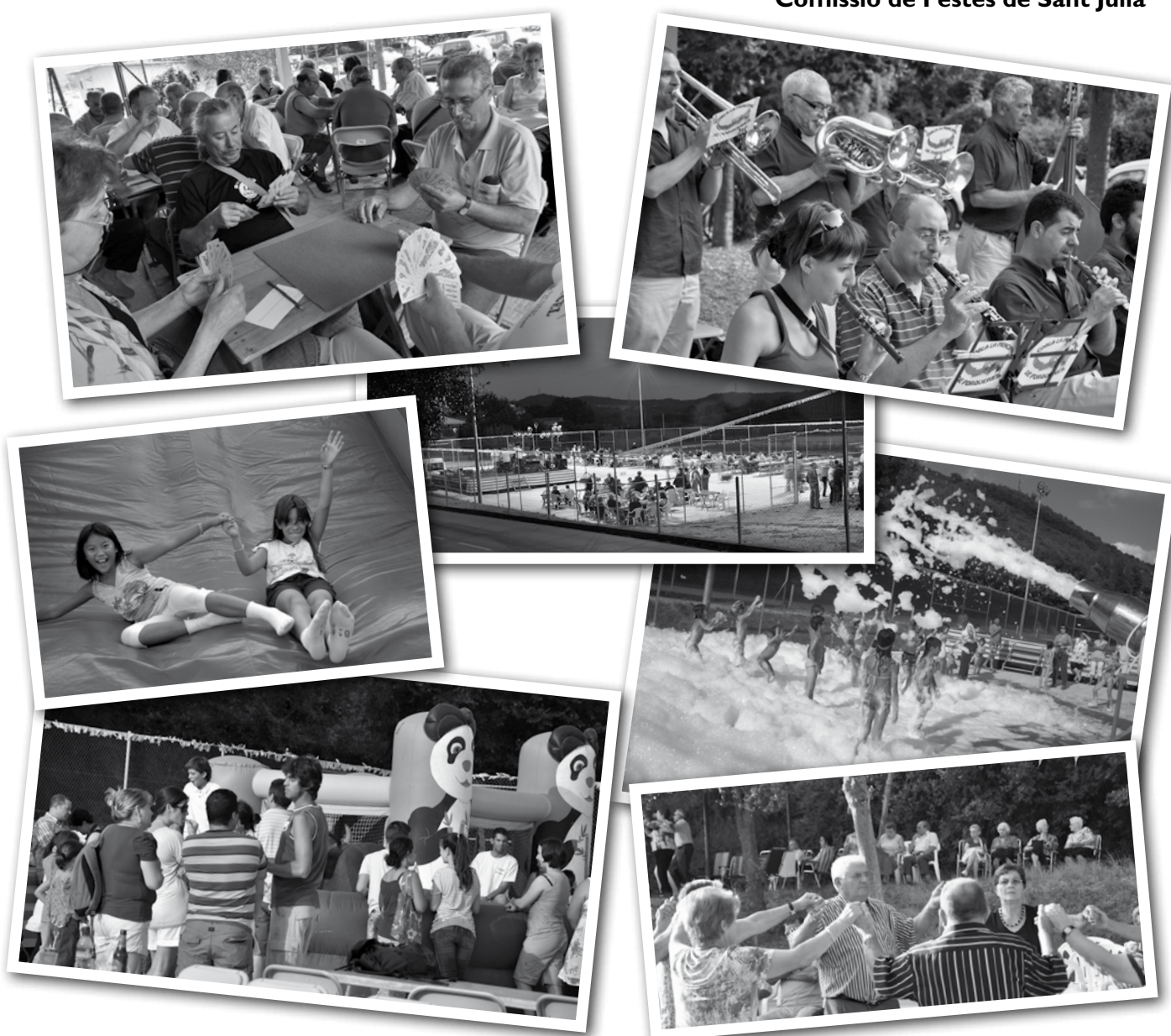
Comissió de Festes de Sant Julià

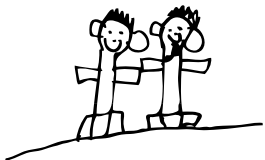
HEM ESTRENAT LA PISTA PER A LA FESTA

Estem molt satisfets perquè el temps, aquest any, ens ha deixat gaudir de la festa i no ens ha donat cap maldecap. I encara ho estem més perquè hem pogut estrenar la pista poliesportiva, que ha servit per fer-hi gairebé totes les activitats que teníem programades: el sopar del dissabte, amb les havaneres i el ball; els inflables i altres entreteniments per a la mainada, i la festa de l'escuma.

Hem de destacar també la nombrosa participació en el campionat de botifarra de dissabte. A tots els que heu participat de la nostra festa, moltes gràcies!

Comissió de Festes de Sant Julià

Aparells per salvar vides

DOS DESFIBRIL·LADORS A BONMATÍ

Des d'aquest estiu el nostre municipi disposa de dos desfibril·ladors automàtics per a ús públic i, per donar a conèixer la finalitat i el funcionament d'aquests dispositius, al juliol se'n va fer una sessió informativa al Centre Cívic de Bonmatí.

L'Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona (Dipsalut), a través del programa "Girona, territori cardioprotegit", ha començat a implantar aquest estiu una xarxa de desfibril·ladors automàtics fixos d'accés lliure situats al carrer o en altres espais públics, amb la finalitat de poder intervenir ràpidament en casos d'aturada cardiorespiratòria. Un dels primers municipis de la demarcació que ja disposen d'aquests aparells és Sant Julià del Llor i Bonmatí, que concretament en té dos: un situat al costat del dispensari mèdic i un altre instal·lat a l'entrada del Centre Cívic de Bonmatí. Per a l'ús correcte d'aquests dispositius, hi ha quatre persones del nostre municipi que ja han rebut la formació necessària i que seran les responsables de cada aparell: en Jaume Costa (jutge de pau) i la Maria Josep Medina (farmacèutica) es faran càrrec del desfibril·lador del dispensari mèdic i de l'altre se n'encarregaran la Maria Àngels Moreno (responsable del Centre Cívic) i l'Agapito Piedra (president del club de futbol en el moment d'instal·lar-se els desfibril·ladors).

El 14 de juny passat, tots quatre van assistir a Girona a un curs formatiu de 6 hores, en què se'ls va ensenyar com cal actuar en cas d'una possible aturada cardíaca, les peculiaritats dels desfibril·ladors automàtics i nocions de suport vital bàsic. Un cop superat el curs, se'ls va lliurar la Certificació del Consell Català de Ressuscitació i el carnet oficial

d'usuari format en l'ús del desfibril·lador automàtic expedit per l'Institut d'Estudis de la Salut.

A més d'aquesta formació personalitzada, dos membres del Grup de Recerca Salut i Atenció Sanitària de la Universitat de Girona, Josep Olivet i Susanna Martí, van oferir el

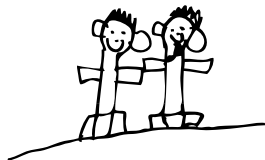
22 de juliol passat una sessió informativa al Centre Cívic de Bonmatí per donar a conèixer a tota la població el programa "Girona, territori cardioprotegit" i també per explicar què són i com funcionen els desfibril·ladors automàtics. Els assistents també van poder fer una sessió pràctica amb un maniquí.

Un dels desfibril·ladors automàtics (DEA) està instal·lat al costat del dispensari mèdic de Bonmatí.

Josep Olivet i Susanna Martí, fent l'explicació teòrica i pràctica al Centre Cívic de Bonmatí.

Els desfibril·ladors automàtics

Quan el cor d'una persona, per un problema d'impuls elèctric, deixa de batejar a un ritme normal i no és capaç de bombar la sang (fibril·lació ventricular), ens trobem davant d'un cas de mort sobtada cardíaca, que requereix una intervenció ràpida i efectiva per salvar la vida de la víctima. **I està comprovat que l'ús immediat d'un desfibril·lador juntament amb la reanimació cardiopulmonar (massatge cardíac i el boca a boca) augmenten notablement les possibilitats de supervivència de les víctimes d'una aturada cardiorespiratòria.** El que fan aquests aparells és emetre un impuls de corrent continu al cor per tal de fer possible que torni a batejar a un ritme normal i pugui bombar la sang.

Els desfibril·ladors automàtics (DEA) com els que tenim instal·lats al nostre municipi tenen la particularitat que ja estan programats per analitzar les constants de la víctima i decidir per si sols si cal proporcionar una descàrrega elèctrica per poder recuperar el ritme normal

del cor. Per tant, el seu ús no requereix cap coneixement sanitari previ ni suposa cap perill en el cas que l'afectat pateixi algun altre tipus d'afecció, ja que mai fan la descàrrega si no és necessària.

Els desfibril·ladors automàtics fixos vénen protegits per una cabina i estan integrats en una columna que està connectada tant amb el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM), que rep un avis d'emergència en el mateix moment que algú agafa l'aparell, com amb el proveïdor del servei, que mitjançant una càmera de videovigilància capta a l'instant imatges de qui està manipulant el dispositiu. A través d'aquest sistema, el SEM pot enviar ràpidament una ambulància al lloc dels fets i el proveïdor del servei es posa en marxa per substituir el DEA en menys de 24 hores.

El desfibril·lador seleccionat pel Dip-salut (el PowerHeart AED G3 Plus, model 9300- Automàtic) és un aparell totalment automàtic i, per tant, d'ús ben senzill. A més, mitjançant instruccions sonores (una veu pre-enregistrada), ell mateix ens va indicant tots els passos que cal seguir.

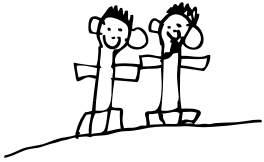

Imatge del curs formatiu del 14 de juny passat, al qual van assistir els quatre responsables dels desfibril·ladors de Bonmatí.

Els nostres "ressuscitadors"

Jaume Costa, la Maria Josep Medina, la M. Àngels Moreno, l'Agapito Piedra són les quatre persones del nostre municipi que han realitzat el curs per obtenir la Certificació del Consell Català de Ressuscitació i el carnet oficial d'usuari format en l'ús del desfibril·lador automàtic expedit per l'Institut d'Estudis de la Salut.

Desfibril·lació. Com s'ha d'actuar?

En cas de trobar-nos davant una possible parada cardíaca, cal seguir els passos següents (l'anomenada "cadena de supervivència"):

1. Cal apropar-nos a la víctima i comprovar si està conscient i si respira. Una bona manera és parlar-li i sacsejar-lo per veure si reacciona i apropar la cara a la seva boca per determinar si respira. Si la víctima no reacciona, hem de mirar de posar-la en un lloc segur i estable (és millor tenir-la estirada al terra, perquè en el cas d'haver de fer-li un massatge cardíac, l'acció serà més efectiva).

2. Cal demanar ajuda a les persones que hi ha a la vora i trucar al telèfon d'emergències: el 112. És recomanable realitzar aquesta acció mentre ja es va a buscar el desfibril·lador més proper. Si algú ens està ajudant, el millor és que cadascú faci una cosa.

3. Un cop som davant el desfibril·lador (DEA), hem d'obrir la tapa de la cabina amb decisió, agafar el maletí que conté el desfibril·lador i córrer per portar-lo fins on és la víctima. En cas que no s'hagi pogut trucar a emergències, ens hi podem comunicar des de la mateixa columna del DEA.

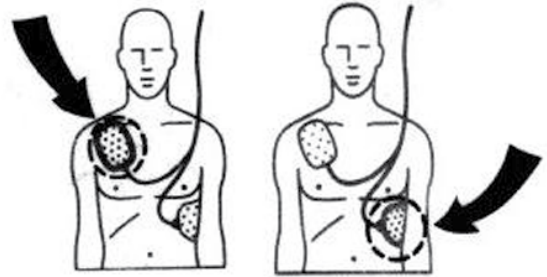

4. Un cop som al lloc dels fets, hem d'obrir la tapa del maletí i escoltar i anar seguint les instruccions que ens dona la locució.

5. El primer pas és descobrir el pit de la víctima. En el cas que el tors estigui moll, s'ha d'eixugar ben eixut; si és una dona que du sostenidors amb cercols,

caldrà treure'ls-hi, i també caldrà treure o apartar cadenes o collarets.

6. Després, cal agafar els pegats (els elèctrodes), desenganxar-los i col·locar-los sobre el tors de l'afectat. Un, el que es prefereixi, s'ha de posar a la part dreta, sobre el pit (per sobre el mugró). L'altre va a l'esquerra, per sota del pit, a la zona de les costelles.

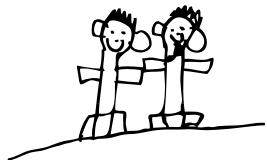
7. Quan l'aparell ens ho indiqui, ens hem d'apartar de la víctima per tal que el DEA faci la descàrrega elèctrica.

8. Si la persona recupera la consciència, només ens queda esperar els serveis mèdics. Si no és així, el DEA segueix monitoritzant el pacient i indicant-nos els passos que cal seguir. L'aparell determina si calen noves descàrregues i, si són necessàries, les va administrant, sempre amb avís previ. **Entre una descàrrega i l'altra, la veu dona instruccions per fer una RCP (reanimació cardiopulmonar):** això és 30 "massatges cardíacs" i 2 respiracions "boca a boca". El mateix aparell, per mitjà d'uns senyals sonors, ens marca el ritme a què hem de fer les compressions sobre el pit de la víctima.

9. L'últim pas és esperar l'arribada de l'assistència mèdica i explicar-los la situació. Ells s'enduran el DEA, ja que conté informació de les constants del pacient. El proveïdor del servei reposarà l'aparell en menys de 24 hores, ja que haurà rebut una alerta indicant-li quin DEA s'ha utilitzat.

Cal recordar que, tant si la víctima reacciona com si no, en cap cas hem de desconnectar el malalt de l'aparell; ja se n'encarregarà de fer-ho l'equip de l'assistència mèdica.

A través d'internet, podeu veure un vídeo en què s'expliquen tots aquests passos a <http://www.gironaterritorialcardioprotegit.cat/us-desfibrilador.html>.

A la tele...

...PARLEN DE NOSALTRES

Dos bonmatinencs, la Glòria Casadevall i en Lluís Coll, es van decidir aquesta temporada passada a participar en el programa de TV3 *Bocamoll*. La Glòria ho va fer primer, el 15 de març passat, juntament amb la seva cosina Pilar Boix. I en Lluís hi va participar a l'abril, amb l'August Sureda, de

Trullàs, que hi va intervenir per sorpresa, perquè no estava previst que hi anés ell. Totes dues parelles no van tenir prou sort i van quedar eliminades en el primer programa. Però, tot i això, comenten que s'ho van passar molt bé.

Les indústries de la nostra localitat també han tingut el seu espai a la televisió. En aquest cas, el 24 de juliol passat, la fàbrica de caramels Gerió va mostrar el seu procés d'elaboració de bombons al capítol dedicat a la xocolata del programa *Els extraordinaris*, que el canal Super3 de Televisió de Catalunya emet els diumenges al matí.

I el 31 de juliol, el programa *Export.cat* va dedicar el seu espai a parlar del pernil, sota el títol *El pernil: Girona-Rio de Janeiro*, donant un especial protagonisme a l'empresària Adriana Casademont i la seva indústria. (A les fotos, dues instantànies dels respectius programes).

Equips de 2a

EQUIPS DE 2a-A I 2a-B, AL CAMP DE FUTBOL MUNICIPAL DE BONMATÍ

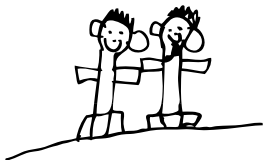
La gespa del camp municipal de futbol de Bonmatí no ha descansat gaire aquest estiu. Al juliol, el primer que va trepitjar-la va ser el CE Sabadell FC (2a A), que aprofitant la seva estada de pretemporada a Santa Coloma es va desplaçar un parell de dies a Bonmatí per fer les seves sessions d'entrenament i que, a més, el dia 27 hi va jugar un amistós contra la UE Llagostera (2a B). El resultat de l'enfrontament es va resoldre a favor del Llagostera, que va guanyar per un gol.

Una setmana més tard, el dia 4 d'agost, el Girona FC (2a A) hi va disputar un partit de pretemporada contra el CF Reus (2a B). En aquest cas, el guanyador va ser el Girona, que va superar el Reus per dos gols.

La presència d'aquests equips de 2a al camp de Bonmatí va crear molta expectació, sobretot el partit del Girona contra el Reus, que va atreure uns quatre-cents espectadors.

El Girona va jugar amb la samarreta negra.

Carla Pagès Vélez

GUANYADORA DEL 4t CONCURS D'ORATÒRIA EN LLENGUA ANGLESA

L'estudiant de l'escola Sant Jordi de Bonmatí Carla Pagès Vélez va ser guanyadora del 4t Concurs d'Oratòria en Llengua Anglesa de la Comarca de la Selva en la modalitat d'alumnes de primària. La final d'aquest certamen, organitzat per la Fundació Joan Riera Gubau, es va celebrar el 21 de maig passat, a la Biblioteca Joan Vinyoli de Santa Coloma de Farners.

La Carla va arribar a la final d'aquest concurs després d'haver estat seleccionada, juntament amb 15 finalistes més, entre 120 estudiants de 19 centres d'ensenyament de la comarca de la Selva. Els aspirants participaven en dues categories: alumnes de cicle superior de primària i alumnes de primer cicle de secundària, i per a cada categoria hi havia dos primers premis: un per als alumnes de centres de Santa Coloma de Farners i l'altre per als alumnes de centres de la resta de la comarca. Així, la Carla va rebre el premi per a alumnes de primària juntament amb la Marina Danès Piany, estudiant de l'escola Sant Salvador d'Horta de Santa Coloma. I en la categoria de representants de centres de secundària els premis se'ls van endur la Gina Soler Ferrer, de l'IES de Tossa de Mar, i la Maria Montero Silva, de l'IES de Santa Coloma de Farners.

La Carla Pagès, que era el segon any consecutiu que participava en aquest concurs, va prendre part en la convocatòria d'aquesta temporada juntament amb la

Gina Duran, que també va arribar a la final i va ser premiada com a primera finalista, i la Júlia Escarbajal. El concurs va consistir en una exposició en llengua anglesa, de 2 minuts per als de primària i de 4 per als de secundària, sobre llegendes de la comarca de la Selva (podeu veure les intervencions dels finalistes al web de Serveis Educatius La Selva I, <http://www.xtec.cat/serveis/crp/b7990112/>).

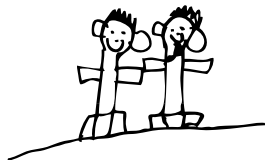
El premi que van rebre tant la Carla com la Marina va consistir en una estada en anglès de quinze dies en un centre de Vilanova de Sau, mentre que les alumnes de secundària van ser premiades amb una estada de quinze dies a Anglaterra.

Tota una experiència

Del 10 al 23 de juliol, la Carla Pagès va disfrutar del seu premi: una estada a la casa de colònies Les Tallades, a Vilanova de Sau. Allà, la Carla va conèixer amb aproximadament 160 nois i noies de 8 a 16 anys provinents de València, Andorra, Madrid, Barcelona i Girona. Cada dia, inclús els caps de setmana, feien classe de llengua anglesa de les 10 del matí a la 1 del migdia, i la resta del dia el dedicaven a fer altres activitats, com ara màgia, tir amb arc, vídeo, hip-hop, camp d'aventura, capoeira, escalada, orientació pel bosc, un lip dub, jocs de nit..., fins i tot un dia van anar a les illes Medes a fer submarinisme!

Tot i els nervis que va passar el dia del concurs, la Carla diu que va ser una bona experiència i que no li desagradaria tornar a participar-hi. "Jo no m'ho pensava pas que guanyaria, tot i que m'ho havia preparat molt", reconeix, al mateix temps que agraeix a la seva mestra d'anglès, l'Aida Micó, tot el que va fer per ajudar-la.

Si la Carla Pagès torna a participar en el Concurs d'Oratòria, però, ja serà com a alumna de primer d'ESO, perquè aquest curs 2011-2012 ja se'n va a estudiar a l'institut d'Anglès. Sort, Carla!

ABS Anglès

TEMPS CONVULSOS

És per tothom conegut que la Sanitat viu uns moments difícils des de fa uns quants mesos. I l'ABS Anglès no som una excepció i també ens veiem afectats per aquesta problemàtica. Des d'aquí us volem explicar en quin punt ens trobem i el que pensem.

Tots som conscients de la preocupació general que hi ha per les retallades anunciades en el camp sanitari. Des de la nostra empresa s'han pres unes mesures de contenció que no afectaran l'atenció que rebreu com a usuaris. Des de l'equip de coordinació treballarem perquè quedi garantida la correcta i justa atenció de l'usuari; tots els professionals de la nostra ABS compleixen les funcions que els pertoquen amb total responsabilitat. No tingueu cap dubte que el vostre equip assistencial vetlla pel vostre benestar.

Una qüestió que crea controvèrsia i dubtes i que està a l'ordre del dia és l'anomenada reordenació de l'atenció continuada a la Selva Interior, la qual cosa afectarà l'ABS Anglès en horari nocturn si va endavant. Segur que n'esteu assabentats per diferents vies, sobretot per premsa i per diferents entitats que s'hi oposen, però a hores d'ara no us podem concretar res, ja que no sabem res en ferm. El que sí que us podem garantir, repetim, és una atenció adequada i proporcionada a les vostres demandes.

La Marató de TV3 del 2010

Aprofitem aquesta revista per donar-vos profundament les gràcies a tots/es els qui van col·laborar en La Marató de TV3 del 2010. Segurament recordareu que es van dur a terme unes activitats prèvies al dia de La Marató al CAP d'Anglès que consistia a fer un donatiu i escriure un missatge en una mà gegant. Ho vam titular "Dóna un cop de mà" (a la foto). El diumenge 19 de desembre, a l'envelat de Bonmatí, hi va haver activitats infantils, pallassos i xocolatada. En total es van recaptar 1.150 euros i es van ingressar íntegrament al compte de La Marató, que estava dedicada a investigar les lesions cerebrals i medul·lars adquirides. Us animem perquè enguany també participeu en les activitats que portarem a terme en la propera edició,

dedicada a la regeneració i trasplantament d'òrgans i teixits. Ja us n'anirem informant.

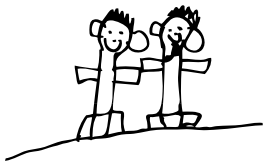
Per acabar, voldria dir-vos que des del maig del 2011 la infermera Yolanda ja no treballa amb nosaltres, ja que ha aconseguit el seu somni, que és estudiar per a llevadora. Des d'aquí molts records de part seva a tots els que va formar part de les seves atencions. Al seu lloc s'ha incorporat la infermera Helena Bosch, amb moltes ganes i molt motivada per ajudar-vos a mantenir la vostra salut i a recuperar-la quan calgui.

Moltes gràcies per la vostra atenció, restem a la vostra disposició.

Gemma Caparrós Boixés
Coordinació ABS Anglès

El 19 de desembre es van recaptar a l'envelat 1.150 euros per a La Marató de TV3.

Església

CANVIS A LES PARRÒQUIES LOCALS

El 7 de juliol passat, el bisbe de Girona, Francesc Pardo, va fer públics els nous nomenaments parroquials, entre els quals hi ha el de mossèn Martirià Brugada, que vindrà a substituir mossèn Joan Solà, que es jubila. La novetat en aquest relleu, però, és que el nou rector també ho serà d'Anglès i Sant Martí Sapresa i deixarà de ser-ho de Vilanna. En aquestes dues planes hem volgut recollir les impressions tant de l'un com de l'altre pel que fa al nostre poble

Mossèn Joan Solà deixarà de ser rector de les parròquies de Bonmatí, Sant Julià del Llor, Constantins i Vilanna el 15 de setembre. Així, doncs, haurà estat a la vora de 6 anys amb nosaltres.

Mossèn Joan, que és fill de Llanars i doctor en Dret Canònic per la Universitat de Navarra, abans ja havia estat en altres poblacions, i moltes vegades compaginant les tasques parroquials amb càrrecs com a membre del Tribunal Episcopal, vicari episcopal, ecònom diocesà i, últimament, canonge de la Catedral. Ara viu a la Residència Sacerdotal Bisbe Sivilla, a Girona.

– Heu estat en molts llocs abans d'arribar a Bonmatí?

– I tant! Vaig començar de vicari a Figueres l'any 52, i hi vaig estar un any. Després, quatre anys a Tregurà-Setcases, mig any a Capmany, quatre anys a Sant Sadurní de l'Heura, cinc anys a Riudarenes, 35 anys a Tordera, que és on vaig estar més temps, fins al 2001, i finalment un any a Medinyà.

– Com arribàreu a fer-vos càrrec de Bonmatí, Sant Julià, Constantins i Vilanna?

– De fet va ser per una petició expressa al senyor bisbe. El cas era

que el Bisbat considerava que ja havia complert amb la meua tasca parroquial, però jo encara em veia amb forces per ocupar-me d'una parròquia sempre que fos a prop de Girona. Es va donar el cas que mossèn Àngel Pla es jubilava i li vaig prendre el relleu, el 2006.

– Malgrat que us jubileu, no quedareu inactiu.

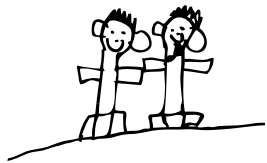
– Ni de bon tros! Continuaré com a membre del Tribunal. Ja és feina! Pensa que cada cas és un bon plec de papers amb les demandes, peticions, testimonis, peritatges, etcètera. Normalment són casos matrimonials.

– Vós sou canonge de la Catedral. En què consisteix el càrrec?

– Es tracta de formar part del Capítol Catedralici, que es compon de sacerdots amb càrrecs al Bisbat i altres membres nomenats pel senyor bisbe. Ens reunim diàriament per a les celebracions de la litúrgia de les hores i missa conventual i per a la gestió i administració dels afers que afecten la Catedral. Temps enrere eren els consellers immediats del senyor bisbe.

– Quina valoració feu dels vostres anys entre nosaltres?

– Molt bona! He tingut la col·laboració de molta gent que m'ha facilitat enormement la feina: els membres del Consell Parroquial, els sagristans, catequistes..., no em voldria deixar ningú. Fa uns mesos que vaig tenir problemes de salut que m'impedien conduir, uns problemes de salut que al capdavant són el detonant que m'ha fet renunciar. Doncs bé: sempre hi ha hagut algú que du-

Església

MN. MARTIRIÀ BRUGADA, NOMENAT NOU RECTOR

rant aquell temps em venia a buscar i tot seguit em tornava. Només tinc paraules d'agraïment. I voldria destacar també la fidelitat de la gent que normalment assisteix a missa, bé que pocs, no ens hem d'enganyar, però constants, i no només a Bonmatí: també a Constantins i Vilanna. Me n'emporto un bon record.

– Coneixeu mossèn Martirià?

– Ja ho crec! Molt treballador i proper. Ve de Palafrugell, que és la parròquia més nombrosa del Bisbat si parlem d'una parròquia sola. Evidentment, Girona, Figueres, Olot, tenen més població, però tenen varies parròquies, que fa que no siguin tan nombroses. Té molt de domini en això de les noves tecnologies. Crec que portarà a terme una gran labor a la parròquia.

– Sembla que hi ha una tendència a la concentració de parròquies.

– Sí. Cal fer-ho així per poder assistir tothom. Probablement baixarà la freqüència de les misses. Penseu que mossèn Martirià s'haurà de fer càrrec d'Anglès, Sant Martí Sapresa, Bonmatí, Sant Julià i Constantins. De Vilanna passarà a fer-se'n càrrec el rector de Bescanó.

– Mossèn Joan, moltes gràcies per aquests anys i que us vagi tot molt bé!

– Gràcies a vosaltres! I a reveure si Déu vol! Us recordaré sempre!

Joan Fontané

Aquest mes, mossèn Martirià Brugada Clotas (Girona, 1953) passa a ser rector de Sant Julià del Llor, Bonmatí, Constantins, Sant Martí Sapresa i Anglès, després d'haver estat durant 17 anys (1994-2011) a Palafrugell.

Mossèn Martirià va fer una visita a les seves noves parròquies l'11 de juliol passat, i va deixar escrites les seves impressions al bloc que té obert a internet, anomenat "Diari del Capellà" i que trobareu a <http://diari-del-capella.blogspot.com>. Us en reproduïm les seves paraules:

"dilluns, 11 / juliol / 2011
[...]

Vaig cap a Bonmatí i Anglès. Passant per Cassà i l'Espai Gironès, arribo amb una horeta (64 km) a Bonmatí. No hi havia estat mai. Mn. Joan m'ensenya l'església (construïda i beneïda el 1973), la rectoria i m'acompanya fins a Constantins. Em sento proper al Mn. Llorenç d'Els sots feréstecs d'en Raimon Casellas (1901). Hi saludo la Paquita i en Rossendo, que fan de campaners i hortolans a Bonmatí. El nét treballa a Palafrugell, en una gestoria de finques. Quan Mn. Joan se'n va, passo a fer un mos al Racó dels Amics: la panxa ja em feia raure.

Pel meu compte pujo fins a Sant Julià del Llor. Hi vaig venir a fer una primera visita furtiva el 22 de juny passat. La vista és esplèndida. El decorat és ben adequat per sentir-se a la pell de Mn. Climent de la

novel·la *Montnegre* d'en Josep Roig Raventós (1925).

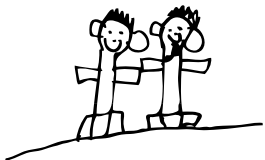
Abans de dinar em trobo amb en Sebes, el rector actual d'Anglès. [...]

L'ambient reposat d'Anglès em transporta a la Banyoles de la meua infantesa.

Retorno per les Serres, Llorà, Sant Gregori... Quin trajecte tan esplèndid i voluptuós. La distància és pràcticament la mateixa. L'exuberant verdor m'ha acompanyat tot el dia."

En la seva estada a Anglès es va deixar retratar davant la imatge de la Mare de Déu del Remei i va penjar la foto al seu bloc amb la interpellació: "Ens en sortirem, Mestres-sa?". Nosaltres li responem: "I tant, que sí!"

Evitem que ens enganyin

FALSES REVISIONS DE GAS

Agents dels Mossos d'Esquadra, en una xerrada el 25 de juny passat, al Centre Cívic de Bonmatí, van donar tota una sèrie de consells davant de possibles visites de suposats revisors de les instal·lacions de gas que pretenen estar-nos. Us en fem un resum.

Un dels enganys més habituals, sobretot en poblacions petites com la nostra, és aquell en què els estafadors es presenten per les cases fent-se passar per revisors de la instal·lació del gas. Normalment van vestits amb roba de treball i es presenten com a empleats de l'empresa instal·ladora de gas o com a instal·ladors autoritzats dient que vénen a fer una revisió rutinària que és molt necessària.

Quan fan la suposada inspecció, els estafadors sempre troben algun defecte que, segons ells, fa que la instal·lació no compleixi la normativa. Llavors, d'una manera totalment correcta i amable, s'ofereixen per solucionar aquests defectes proposant canviar alguna o algunes peces.

Per evitar que es pugui reclamar, l'estafador realitza un pressupost previ o un contracte de manteniment que fa signar a la víctima sense informar-la adequadament. D'aquesta forma pot justificar que la víctima va acceptar el pressupost del servei.

Amb tot plegat, la víctima de l'engany acaba pagant una revisió que no ha estat autoritzada, a més d'una mà d'obra i unes peces a un preu desorbitat.

Consells per evitar l'estafa

- En primer lloc cal pensar que mai es fan revisions per sorpresa: tant Repsol Butano com Gas Natural sempre avisen amb antelació que es farà la revisió, normalment per mitjà d'una carta o amb un avís a la comunitat de veïns.

En el cas de Gas Natural, cal tenir present que aquesta empresa programa les visites dels seus tècnics amb antelació i que, per tant, en el mateix avís de la revisió ja ens concretaran quin dia i a quina hora vindran. A

més, aquest servei no es paga mai en efectiu: Gas Natural sempre carrega l'import de la revisió al compte bancari dels clients.

En el supòsit de ser usuari de gas butà, és recomanable avisar el lampista o el subministrador habituals quan calgui una revisió, tot i que qualsevol instal·lador amb el carnet pertinent podria fer-la. Les revisions són obligatòries cada cinc anys i els usuaris podem adquirir nosaltres mateixos les gomes de les bombones de butà en els comerços indicats.

- Si rebem la visita d'un operari al nostre domicili, cal demanar-li la identificació d'instal·lador autoritzat. En aquest carnet ha de constar el DNI, el nom de l'empresa on treballa i el seu registre. El carnet vàlid és autoritzat per la Direcció General d'Energia i Mines. Si té un certificat oficial, mirem quan caduca. Si és possible, feu les comprovacions necessàries amb l'ajut d'un familiar o un veí.

En cas de dubte, no el deixeu entrar a casa

- Cal demanar sempre la factura, i, si tenim dubtes del servei, no hem de signar cap document ni pagar cap import.
- En el cas que ens hagin canviat alguna peça, hem d'exigir que ens deixin l'antiga, ja que és de la nostra propietat i pot servir si s'ha de reclamar.
- Tinguem present que només tenen caducitat les gomes de conducció del gas (la data consta inscrita a la mateixa goma) i que no tenen data de caducitat ni el regulador ni altres peces com ara les abraçadores.

Els Mossos d'Esquadra recorden que, en el cas d'haver estat víctima d'una estafa, no s'ha de tenir vergonya i immediatament s'ha de presentar una denúncia per tal de, si és possible, enxampar els estafadors i evitar que continuïn enganyant. Per a aquests casos, podem trucar al 112 o directament a les oficines dels Mossos d'Esquadra a Santa Coloma de Farners, al 972 18 16 75.

“Internet segura”

Un agent dels Mossos d'Esquadra va oferir el 30 de maig passat al Centre Cívic de Bonmatí una xerrada sobre els perills d'internet dirigida als pares d'alumnes de primària. L'acció informativa, organitzada per l'AMPA i la direcció de l'escola Sant Jordi de Bonmatí en col·laboració amb els Mossos d'Esquadra, servia per complementar la sessió que ja s'havia ofert directament als alumnes de cicle superior de l'escola, dins del programa “Internet segura”.

“Internet segura” forma part de la campanya de consells de seguretat que els Mossos d'Esquadra fan en relació amb l'ús de la xarxa per part dels joves, i els seus objectius són:

- Que els menors facin un ús adient i segur de la xarxa internet.
- Alertar i conscienciar de les activitats il·lícites en els quals els menors poden incórrer o poden ser víctimes.
- Informar dels perills potencials de la xarxa als quals poden accedir els menors.
- Oferir un canal de contacte entre la policia i els pares, educadors i joves.

Abans d'entrar a enumerar els perills que suposa internet per als menors, l'agent dels Mossos d'Esquadra va fer una relació dels avantatges que té:

- Facilita la socialització dels joves.
- Acosta la cultura, la ciència i l'oci a tothom.
- Ajuda a la individualització en determinades tasques educatives.
- Dóna accés a una gran quantitat d'informació útil, interessant i de qualitat.

- Permet la comunicació interactiva de manera immediata.

Tot i això, internet, com tot, té els seus perills:

- Facilita l'accés a continguts inadequats per als joves: pornografia, continguts amb violència, terrorisme, sectes, etc.
- Pot generar problemes de socialització en els joves, ja que en excés pot causar aïllament.
- Facilita l'accés a l'oferta de mitjans i serveis als quals els joves són especialment vulnerables: abusos de tipus publicitari, enganys, estafes, etc.
- Ofereix la possibilitat de participar en xats i fòrums on es facilita informació personal que es pot utilitzar per a fins que no controlen els menors i dels quals no tenen coneixement.
- No hi ha seguretat ni eines de control.
- Es perd el control del que es pot fer amb les imatges que s'han publicat a la xarxa.

Per aquest motiu, la policia fa una sèrie de recomanacions, que tant poden servir per als joves com per als adults:

- Fer servir una contrasenya segura (que no sigui dates de naixement, noms propis...; que tingui 8 caràcters com a mínim i combini lletres majúscules i minúscules i números).
- Vigilar el que es descarrega de la xarxa i no obrir un missatge d'un remitent desconegut.
- Tenir instal·lats programes antivirus.
- Als xats, desconfiar dels desconeguts, ser recelosos amb les dades personals, utilitzar paraules clau

amb els amics per comprovar que no hi ha cap “suplantador”.

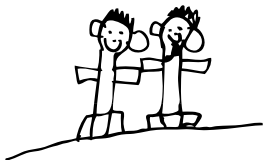
- No insultar ni difamar, perquè és delictiu.
- Tapar la càmera web de l'ordinador si no s'està fent servir.
- Ser responsables del que es fa davant la càmera web.

Per prevenir situacions de risc i ajudar els menors a navegar amb seguretat, la policia recomana als pares:

- Fer conscients els fills dels beneficis i riscos d'internet.
- Educar-los perquè sàpiguen navegar de manera responsable.
- Donar-los estratègies perquè puguin protegir-se sols dels possibles perills de la xarxa.
- Familiaritzar-se amb l'ús d'internet.
- Parlar obertament amb els menors sobre l'ús d'internet.
- Navegar per la xarxa amb els fills i informar-se de les eines de control.
- Establir regles bàsiques de seguretat (contrasenyes...).
- Ensenyar els menors a navegar amb seguretat.
- Entrar dins llocs web segurs.

Resumint, doncs, cal educar els menors a navegar per internet de la mateixa manera que els eduquem per moure's pels carrers del poble o la ciutat: amb responsabilitat, evitant els riscos i desconfiant dels estranys.

Si teniu qualsevol dubte o qualsevol consulta per fer, podeu enviar un correu a internetsegura@gencat.net.

Pep Piny Caparrós

UN BONMATINENC, A L'ESCOLA DEL BARÇA

El jugador aleví del Bonmatí Pep Piny entrarà aquesta temporada a formar part dels jugadors seleccionats per formar-se a la FCB Escola. En Pep, que ha hagut de superar dues proves per ser admès a l'Escola del Barça, començarà a entrenar-se aquest setembre als camps annexos al Miniestadi.

En Pep Piny (Girona, 2000) va començar a jugar als 4 anys a l'escoleta del FC Bescanó, club al qual va pertànyer fins a la temporada 2009-2010, ja que la 2010-2011 va passar a integrar-se al futbol base del Bonmatí com a jugador aleví. En aquest itinerari l'ha seguit el seu pare, Josep Piny, que ha estat el seu entrenador els últims quatre anys, tant al Bescanó com al Bonmatí. "Que vagi a entrenar-se a l'escola del Barça ens anirà bé a tots dos, perquè així la nostra relació serà només de pare a fill, i deixarà de ser d'entrenador a jugador", diu en Josep.

La FCB Escola distribueix els seus alumnes en tres categories segons l'edat: Iniciació (6 i 7 anys), Pre-formació (8 i 9 anys) i Formació (de 10 a 12 anys), i cada una d'aquestes categories la divideix en grups d'un màxim de 12 nois i noies, que competeixen entre ells en una lliga interna. Durant la temporada, alguns alumnes són seleccionats per jugar, en representació de la FCB Escola del FC Barcelona, en diferents partits i tornejos que s'organitzen tant a escala nacional com internacional. Una de les curiositats de l'Escola és que els seus equips reben el nom de jugadors i tècnics del FC Barcelona. Així, trobem que la temporada passada, per exemple, en els partits que va retransmetre Barça TV el 29 de gener, jugaven Mascherano contra Fontàs, Villa contra Thiago, Sergi Barjuan contra Miño o Jeffren contra Keita.

Els dilluns i els dimecres, doncs, en Pep haurà de desplaçar-se a Barcelona per fer els entrenaments (de 7 a 1/4 de 9), i també haurà d'anar-hi els dissabtes al matí, que és quan es disputaran els partits de la lliga interna de la FCB Escola.
A passar-ho bé!

L'aventura d'en Pep va començar el dia que els seus pares el van inscriure a les proves per ingressar a la

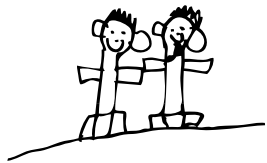
FCB Escola. "Ens van recomanar que féssim la inscripció a la pàgina web del club i vam decidir provar sort", comenta la Mariona Caparrós, la mare d'en Pep. Les proves selectives les va fer el 21 de maig i el 4 de juny passats. "Des del primer moment, vam mirar de no crear-nos falses expectatives, i a en Pep vam mirar d'inculcar-li que el que ha de fer és passar-ho bé i aprendre", continua la Mariona.

Tot i l'alegria que va suposar saber que en Pep havia estat acceptat a l'escola, tant en Josep com la Mariona no han deixat de mostrar-se prudents: "Al final de la temporada, només la meitat dels alumnes que hi ha ara podran continuar a l'escola. Per això no parem de dir-li a en Pep que si al final no pot continuar, doncs que no passa res, que haurà estat una experiència que no li podrà treure ningú".

Encara que sent una mica de recança per deixar els seus companys d'equip del Bonmatí, en Pep, de moment, ho té clar. Quan li preguntem quines són les seves aspiracions, ens contesta: "No ho sé... Passar-ho bé!, sí, passar-ho bé!".

Doncs això, a passar-ho bé, i a aprendre! I a veure si et podem veure algun dia al Barça TV! Sort, Pep!

Sergi Cadenas

L'OBRA DE SERGI CADENAS, EN RUTA

Foto: Miquel Millan.

L'artista santjuliànc Sergi Cadenas va exposar el mes de maig passat al claustre de la Diputació de Girona obres de producció pròpia en l'exposició individual titulada *Evolució, realitat i moviment*. Aquest muntatge, que constitueix la vuitena mostra del programa Exposicions Viatgeres que promou la Diputació de Girona, entrarà ara en un itinerari que el durà per diferents sales d'exposicions de les comarques gironines.

La mostra *Evolució, realitat i moviment*, que va estar oberta al públic coincidint amb l'exposició Girona, temps de flors, està formada per una vintena d'obres que Sergi Cadenas ha realitzat en els darrers quatre anys. La majoria són composicions en què es combina l'oli i l'acrílic sobre tela, ferro o fusta, però també hi ha escultures de ferro forjat de petit i de gran format. En les seves obres es combina el paisatge urbà (sobretot de la Girona humida) i les figures humanes.

D'aquesta exposició la crítica ha destacat l'experimentació amb què treballa Cadenas a la recerca de la tridimensionalitat en la pintura, "com un parell de retrats de gran realisme en què literalment l'artista ha ratllat la pintura per extreure'n vibració i relleu", va escriure la periodista Eva Vázquez en un article publicat al diari *El Punt*.

La historiadora i crítica d'art Pilar Giró diu en el catàleg de l'exposició: "[Cadenas] Sent la pintura com

un espai d'investigació amb el repte de la resolució, ja sigui tècnica o poètica, o ambdues de la mà. Visibles des de les primeres ombres lluminoses sobre les planxes de ferro, perceptibles en les humitats d'una Girona melancòlica i tangibles en les darreres obres on els rostres s'amaguen perquè sigui l'espectador qui s'impliqui en el moviment".

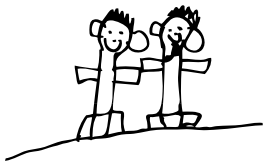
La periodista Eva Vázquez apuntava en el seu article: "Per pintar, l'únic que necessita, diu, és curiositat, indispensable per aventurar-se en les seves experimentacions amb el ferro pintat". I també és curiositat el que Sergi Cadenas pretén suscitar a l'espectador amb la seva obra: tant per esbrinar de quin material i com estan fetes les seves obres, com per veure des de diferents perspectives els protagonistes canviants de les pintures.

Sergi Cadenas (Girona, 1972), que viu a Sant Julià, és el responsable del negoci familiar Ferros d'Art Cadenas, una empresa gironina que data del segle XIX. Especialitzat en la tècnica de la forja, va estudiar disseny i forja artística al Gremi de Serrallers de Barcelona (1992 i 1993) i la seva incursió en el món de la pintura és absolutament autodidacta. El seu estil s'ha anat consolidant a través de l'experimentació, que actualment se centra en la pintura a l'oli per obtenir imatges tridimensionals sobre una superfície plana.

Aquests darrers anys ha aconseguit un bon nombre de mencions i premis: Premi Internacional Tossa de Mar, 2008; Premi de Pintura Ràpida d'Anglès, 2007 i 2008; nominació al Concurs de Pintura Vila de Cambrils, 2008; finalista del III Premi de Pintura Torres Garcia-Ciutat de Mataró, 2009.

També ha fet exposicions individuals i col·lectives a diferents galeries d'art, entre les quals destaca l'exposició individual que va fer l'any 2008 a la galeria Punt d'Art de Girona.

Per internet, podeu fer una visita virtual a l'exposició *Evolució, realitat i moviment* de Sergi Cadenas a la pàgina web de la Diputació de Girona <http://www.ddgi.cat/web/home.seam>.

Vacances en Pau 2011

UNA FAMÍLIA DE BONMATÍ ACULL UN NEN SAHRAUÍ

La Yolanda no s'ho va pensar dues vegades quan va veure un full de crida per acollir un nen sahrauí a l'estiu. De seguida va trucar-hi i quan va arribar a casa seva ho va fer saber al seu marit, en Juan Antonio. I va ser així com van començar els tràmits gràcies als quals en Nami, de 7 anys, provinent dels camps de refugiats sahrauís de Tinduf, ha pogut conviure durant dos mesos amb la Yolanda Molina i en Juan Antonio Muñoz i els seus dos fills, l'Eva i en Joan, de 8 i 6 anys.

Tant en Nami com la seva família acollidora era la primera vegada que participaven en el projecte Vacances en Pau, que promou estades de nens sahrauís de 7 a 12 anys amb famílies catalanes durant els mesos d'estiu. "Quan t'hi apuntes, l'organització ja et prepara i et dona informació sobre el lloc d'on vénen els nens, sobre els seus costums..., fins i tot et donen un vocabulari de paraules en hassania, la seva llengua". Per evitar que l'idioma sigui una barrera, l'Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí (Acaps), que organitza les acollides, facilita trobades amb traductors durant el primer mes. "Nosaltres vam anar-hi només un parell de cops, perquè vèiem que el nen entenia tot el que li dèiem, tot i que al principi no ens deia res, estava molt tancat... Pensem que té un nivell molt alt d'espanyol; es nota que l'estudia a l'escola".

Un dels objectius del projecte Vacances en Pau és que tots els nens acollits passin una revisió mèdica que ajudi a detectar si tenen algun problema de salut. "És l'única condició que et posa l'organització: que acompanyis el nen a la revisió mèdica que tenen concertada i que tinguis posat

al dia el seu carnet de vacunes". A més, Acaps promou que els infants sahrauís convisquin amb altres de catalans participant en casals d'estiu: "Com que a Bonmatí no hi havia casal, el vam apuntar a un de Salt. Allà, va anar bé perquè va coincidir amb quatre companys més també sahrauís, i això al principi també és una ajuda per no sentir-se tan estrany". De tota manera, comenten que el fet de tenir una nena i un nen de gairebé la mateixa edat ha estat un avantatge per a l'adaptació: "Amb en Joan s'han fet molt amics, s'han avingut molt".

En Nami amb els seus companys inseparables aquest estiu: l'Eva i en Joan.

Entre altres activitats conjuntes, a principis d'agost, tots els nens sahrauís acollits a Catalunya van participar en una manifestació a Barcelona sota el lema "Per una infància amb futur en un Sàhara lliure i independent". La Yolanda i en Juan Antonio hi van acompanyar en Nami: "Ens va sorprendre veure com la mainada se sabia tots els cants reivindicatius, des del principi fins al final. Amb en Nami hem pogut comprovar que la qüestió política la tenen molt interioritzada. Potser massa...".

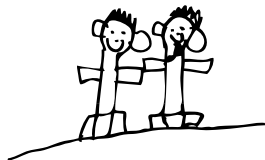
En el moment de fer aquesta entrevista, a finals d'agost, ja estaven pre-

parant la maleta d'en Nami. "L'organització et diu què els hi pots posar per a les famílies, i et sorprèn que una de les coses que et demanin siguin guants, bufandes, anoracs..., i és que es veu que a l'hivern hi fa molta fred [la temperatura mitjana és d'1 grau], i per contra a l'estiu hi fa molta i molta calor [màximes de més de 50 graus]". Una de les necessitats, però, és el menjar: "La família ens ha dit que el que els agradaria més és rebre llaunes de conserva... El problema, però, és el pes de la maleta. La família i amics ens han donat coses perquè se les pugui emportar, però no ens podem passar de 30 quilos!, i és un problema, perquè no saps què triar!".

En Juan Antonio, al contrari que la Yolanda, té moltes ganes de visitar els camps de Tinduf, en els viatges que organitza la Delegació del Front Polisario a Catalunya. "Seria molt interessant que els meus fills també hi poguessin anar, perquè així veurien com es viu allà, sense tantes comoditats, sense aigua corrent ni llum, i havent-te d'espavilar..., però hi aniré sol i ja els portaré fotos perquè ho coneguin".

Tant en Nami com la seva família acollidora estan molt satisfets de l'experiència i tenen ganes de tornar-la a repetir. "Quan arribem a l'any que ve, ja veurem com van les coses, però no ens faria res tornar a acollir un nen sahrauí, i si pot ser en Nami mateix, millor!".

Nosaltres, mentrestant, esperarem que en Juan Antonio torni del seu viatge als camps de refugiats d'Algèria i que, a través d'aquesta revista, ens doni a conèixer la realitat d'un poble que viu a l'exili, la dels refugiats sahrauís.

“Spam” telefònic

AVÍS DEL CONSELL COMARCAL A CONSUMIDORS I USUARIS

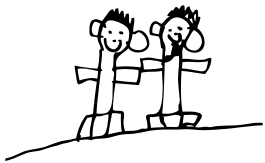
Atès que s'ha detectat la presència de determinades empreses que estan realitzant **spam telefònic** als diferents municipis de la nostra comarca, és a dir propostes comercials no sol·licitades i reiterades per telèfon (d'assegurances, serveis bancaris, telefonia, accés a internet...) i que algunes d'aquestes trucades poden arribar a ser insistents i molestes, **recordem als abonats de la línia telefònica el següent:**

- Per evitar rebre aquestes trucades podeu donar-vos de **baixa de la guia telefònica** (és un fitxer d'accés públic d'on poden treure les vostres dades). Ho heu de demanar a la vostra operadora telefònica.
- També teniu **dret** que **les vostres dades** que apareguin a la guia **no puguin ser utilitzades amb finalitats** de publicitat o prospecció **comercial**, havent de constar així de manera clara a la guia (amb una icona). Ho heu de sol·licitar a la vostra operadora telefònica.
- Des de l'1 de gener del 2010 sapigueu que estan **prohibides les trucades** amb finalitats comercials **amb números ocults**, és a dir les trucades han de realitzar-se des d'un número de telèfon identificable per exercir el vostre dret a manifestar la vostra oposició a rebre propostes comercials no desitjades.
- També podeu inscriure-us en el servei de les llistes Robinson (<https://www.listarobinson.es/default.asp>), per evitar rebre publicitat d'entitats o empreses amb les quals no heu tingut cap relació.
- En tot cas, sapigueu que en cada trucada us han d'informar clarament, al principi de la conversa, de:
 - la identitat del de/la venedor/a
 - la finalitat comercial
 - les característiques essencials del producte/servei
 - el preu
 - el dret de desistiment
- Si us pregunten si esteu interessats en un nou servei, en unes noves tarifes de la vostra mateixa operadora de telefonia o internet, no us precipiteu i no doneu el vostre consentiment fins que ho verifiqueu posteriorment trucant al vostre proveïdor del servei.
- Si no desitgeu adquirir el producte que us ofereixen ni contractar el servei que us proposen, digueu **NO!!**
- No us precipiteu a l'hora de prendre una decisió. Podeu demanar que us enviïn tota la informació per correu postal, tot i que heu d'anar amb compte de donar les vostres dades i assegurar abans amb el vostre proveïdor de qui està fent l'oferta. No faciliteu les vostres dades bancàries ni el DNI ni les dades de cap factura si no esteu ben segurs i convençuts. Si arribeu a contractar un servei, us han d'enviar la justificació escrita del contracte. Teniu 7 dies per anul·lar el contracte.
- Penseu que és deslleial realitzar propostes no desitjades i reiterades per telèfon, fax, correu electrònic o altres mitjans de comunicació a distància.
- Si s'escau, denuncieu aquestes pràctiques a la nostra oficina de consum facilitant número de telèfon, empresa, data i hora de la trucada. Així podran ser perseguides i objecte de sanció per l'Ajuntament corresponent o bé per l'Agència Catalana del Consum.

Per a més informació, us poden adreçar a:

Oficina Comarcal del Consum
Consell Comarcal de la Selva
Pg. Sant Salvador, 25-27
17430 Santa Coloma de Farners
Tel.: 972842161 · Fax: 972840804
Adreça electrònica: consum@selva.cat

La sagristana de l'església de Bonmatí

La **Paquita Amat i Collell** és la sagristana actual de la nostra paròquia i ens explica alguns trets significatius de la seva vida i la seva feina.

Va néixer el 21 de juliol de 1922 a l'Anglada d'Amer, de manera que té 89 anys acabats de fer. El seu pare era vidu, amb dos fills, quan es va casar en segones núpcies; la Paquita fou la gran dels tres fills del segon matrimoni. Quan la Paquita tenia 6 anys, tota la família va traslladar la seva residència a can Fàbrega de Constantins, d'on van ser masovers. Quan tenia 12 anys, fou reclamada pels seus oncles per ajudar-los a la casa i se'n va anar a viure a la Torre de Vilanna. Al poc temps, començà a treballar en període de proves a la Paperera Torras, juntament amb 13 noies més, i se les van quedar totes 14. Al sortir de la fàbrica assistia a "**la Cultura**" (el Centre de Cultura), de 6 a 7 de la tarda, on aprenien un xic de tot i que li ha estat molt útil en tota la seva llarga vida. La senyoreta Niceta era la mestra oficial, ajudada de la Núria i la Mercè Torrent i d'un seguit de persones especialitzades com ara el metge, el practicant, el capellà... La Paquita era la responsable d'anar a buscar el paper a la paperera on treballava per fer els patrons de la roba que aprenien a fer. La responsable d'aquest projecte era la Sra. Benavent (la mestressa de la paperera) i era obert a totes les noies interessades al preu d'un duro, excepte les treballadores de la paperera, que ho tenien de franc. El Centre de Cultura constava de dos pisos

ben equipats amb taules i bancs i estava situat en el que es coneix per "la bomba", al carrer de Sant Ramon. Alguns dels treballs que feien eren capes, tapissos, robeta... i paneres que feien per la Societat Cultural. Per la diada de la Mare de Déu de Montserrat organitzaven un esmorzar on cada una exposava els treballs que havia fet en aquella temporada.

A l'esclatar la Guerra Civil, els seus pares, temorosos que no anés prou ben alimentada, la van fer tornar a casa, on va estar poc temps, ja que aviat va ser reclamada pel Sr. Bernadas, que tenia un hostel situat on actualment hi ha el Banc Popular i on va treballar des dels 16-17 anys fins als 24, que es va casar amb Rossend Casteyó Batlle, l'any 1947. Van viure primer 4 anys a Anglès i del 1951 al 1975 a Bonmatí, en un dels dos pisos de què disposava la fàbrica situats on actualment hi ha el Carrefour i que va poder ocupar ja que en Rossend era el majordom de la Tèxtil Armengol. A l'altre pis hi vivia el fill de l'amo.

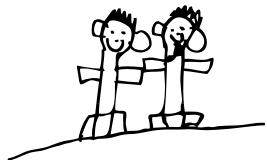
La Paquita va conèixer en Rossend anant a ballar a Anglès: va ser el primer noi que li va demanar per ballar i ja no s'han separat més. En

Rossend diu que va ser "amor a primera vista.". Han tingut un sol fill, en Narcís, que actualment té 61 anys i que els ha donat dos néts, en Narcís, de 31 anys, i l'Eduard, de 26.

La Paquita era especialista a planxar i emmidonar, feina que havia anat a aprendre a Anglès. A casa seva disposava d'una gran sala per a aquesta funció i la seva neboda, que l'ajudava, ja que tenia molta feina. Alguns dels clients que tenia eren el Sr. Matas, els Srs. Bonmatí, el Sr. Bernadas... i altra gent del poble.

L'any 1975 la família Casteyó se'n va anar a viure en una caseta de nova construcció, al costat de la nova església, inaugurada dos anys abans, a la part alta del poble, on el Patronat estava realitzant una gran obra d'expansió i millora que va permetre a moltes famílies sortir de la Colònia.

Entrevista

Aquí la Paquita ja havia deixat la feina de planxadora però no del tot, ja que excepcionalment i com a favor encara anava fent algun encàrrec.

Després de la mort de la majordona de Mossèn Àngel, la Rosa M. Casacuberta s'encarregà de la sagristia de l'església una temporada fins que ho va deixar per problemes personals i va traspasar la feina a la Paquita, que ha complert l'encàrrec fins ara amb dedicació i servei. Però la Paquita és una senyora gran, actualment amb algunes dificultats per caminar i que desitjaria trobar substitut o substituta per a la seva feina, per quan ella ja no pugui fer-la més. Al marxar Mossèn Àngel se li va demanar expressament que seguís, ja que feia molta

falta; els diferents mossens que han vingut, Mn. Ramon de la Cellerà, Mn. Fèlix, Mn. Marquès de Girona... i finalment Mn. Joan, li han valorat molt la seva feina.

- Algunes de les feines que fa la Paquita a la parròquia són rentar i planxar els vestits de l'església, els purificadors i els corporals, tenir ben nets els estris per a la consagració, posar i treure'n les flors, procurar que no hi falti res, guardar les claus i obrir i tancar la porta durant els oficis i celebracions, fer anar la megafonia per tocar a bateig o a mort... El Sr. Venanci (Josep Danés) l'avisava quan hi ha un difunt i el mateix dia toca a mort; torna a tocar trenta minuts abans de la missa, quan entra el difunt a l'església i quan s'acaba la cerimònia exequial.

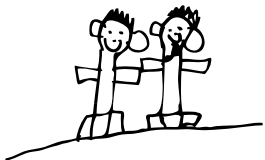
La Paquita i en Rossend han participat també de la vida parroquial en activitats i sortides organitzades pels mossens de l'Arxiprestat del Ter-Brugent, com ara una excursió a Lourdes, de la qual mantenen un gran record, a Montserrat i a Núria.

La seva feina a la parròquia és de gran ajuda, i més actualment, que els mossens tenen tanta feina i van d'aquí cap allà: quan arriben ja està tot a punt i en ordre. Per això també des de la revista L'Amic volem agrair a la Paquita aquests anys de servei desinteressat que ha dedicat a la parròquia de Santa Maria de Bonmatí, i esperem que sorgeixi alguna persona que li permeti el relleu, per motius de salut i edat.

Rosa Taberner

Camí de Sant Jaume (I)

Ara que ha desaparegut el Codex Calixtinus, una de les primeres guies conegudes per arribar a Sant Jaume de Compostel·la, i que a Bonmatí tenim un alberg per a pelegrins m'ha passat pel cap escriure quatre ratlles sobre aquest itinerari.

L'origen del camí és religiós. La troballa del sepulcre de l'Apòstol Jaume pels volts de l'any 830 va generar un tomb espectacular en la història espiritual d'Europa perquè serveix per ratificar la tradició oral que havia possibilitat la immortalitat de les gestes evangèliques de l'Apòstol després de la mort de Jesucrist. I és a partir d'aquest moment que el vell continent es comença a neguitejar per trobar un camí que el mena cap a les restes de l'Apòstol, un camí de pelegrinatge per aconseguir la indulgència dels pecats. Tanmateix, aquesta indulgència no serà plenària, és a dir total, fins al segle XII gràcies a la *Bula Regis Aeterni* lliurada pel Papa Alexandre III. En aquesta Bula es confirma el perdó de qualsevol culpa o pena sempre que el pelegrí visiti la Catedral en un Any Sant (Xacobeo), resi alguna oració i rebí els sagraments de la Penitència i la Confirmació entre els quinze dies anteriors i posteriors de la seva arribada a Compostel·la. L'**Any Sant** o **Any Xacobeo** és aquell que el 25 de juliol –Sant Jaume– coincideix en diumenge.

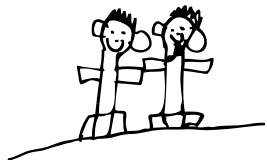
Cap al 1140 Aimeric Picaud porta a Compostel·la el *Codex Calixtinus*. En aquest manuscrit es descriu un dels camins possibles a Sant Jaume, dóna consells de com fer-lo i descriu els indrets i les gents que es van deixant enrere. Segurament estem parlant dels anys més prolífics del Camí i milers de pelegrins d'arreu d'Europa, amb el seu bastó per caminar i la seva carbassa per espessar la set, van fer via cap a la tomba de sant Jaume. La vieira o petxina del pelegrí que trobaran a Compostel·la acreditarà en el seu retorn l'èxit de la seva aventura. I aquest costum encara perdura avui dia i molts trams del camí estan marcats per pedres amb vieires afaïçonades.

A partir d'aquí i fins al segle XX les peregrinacions a Santiago són minses i minven per motius ben diferents: la pesta negra que arrasa i aterreix Europa en el XIV, el pensament de Martí Luter i el protestantisme en el segle XVI, el diferents atacs i amenaces que

esdevenen a Galícia, etc. I no és fins a finals del segle XX que torna a renéixer la necessitat de pelegrinar a Sant Jaume de Compostel·la. És evident que la majoria d'aquesta nova fornada de pelegrins que formiguegen cap a Sant Jaume no ho fan per causes espirituals, i és aquí on rau la divergència amb l'origen, amb l'autenticitat primigènia del camí.

Actualment la gent pot fer el Camí per motius ben diferents. Ben mirat, el Camí és atractiu perquè es pot fer des de diferents focalitzacions: es pot fer per motius religiosos i espirituals (creença de Déu i dels miracles de l'Apòstol Sant); per motius turístics (és una manera de visitar bona part de la Península i també la més econòmica); per motius esportius (és un bon entrenament tant per als qui arriben a Sant Jaume a peu, com en bicicleta, com en cavall); per motius artístics (es poden visitar diferents mostres d'art, des del romànic de Frómista i Santillana del Mar fins al barroc de Salamanca passant pel gòtic de Lleó o per la moderna basílica de la nostra muntanya màgica de Montserrat); per motius ètnics i culturals (el camí travessa indrets molt diferents que provoquen maneres ben distants de viure i/o de sobreviure: les muntanyes feréstegues d'Astúries i Galícia, l'altiplà de Burgos i Palència, els assolellats oliverars i les deveses d'Andalusia i Extremadura, etc.); per motius lingüístics (es passen per tants indrets que es podria fer un treball de dialectologia castellana); per motius gastronòmics (hi ha qui viu per menjar i el Camí no és una excepció, nombroses cuines ens poden delectar els budells buits que sempre ens resten); etc. Hi ha qui fa el camí per més d'un motiu, que és el més aconsellable.

La magnitud d'aquest itinerari és tan important que la Unesco el declara Patrimoni de la Humanitat l'any 1993. L'origen del camí era el pelegrinatge religiós i espiritual fins a Compostel·la, cosa que provoca que el camí s'origini des de la casa particular dels pelegrins; ço significa que hi ha tants camins com pelegrins. Ara bé, la gent tendia a agrupar-se per fer el camí amb més seguretat i poder-se defensar més bé dels bandits que, amagats en les muntanyes, atacaven els pelegrins. I aquesta tendència a agrupar-se va fer que hi hagués trajectes molt més explotats que d'altres, i aquestes rutes són les que ara coneixem amb el nom de Camins de Sant Jaume. Sense estendre'm gaire us faré cinc cèntims dels camins peninsulars principals que hi ha actualment, fills d'aquell peregrinar ancestral.

El Camí Francès: aquest és el camí principal, el que segueix el *Codex Calixtinus* des de Puente la Reina, i es diu francès perquè era la via d'entrada des de França cap a Santiago. Era molt important perquè era per on arribaven els pelegrins europeus. Segons el *Codex*, hi havia quatre camins d'arribada i tots conflüen a l'oníric poble navarrès de Puente la Reina. Aquest és el camí més transitat de tota la xarxa itinerant que trobem a la Península i ens porta a Sant Jaume per Pamplona, Logronyo, Burgos, Carrión de los Condes, Lleó, Astorga, Sarria, Portomarín com a ciutats més conegudes. El **Camí Aragonès** que surt de Somport i passa per Jaca fins a Puente la Reina és una de les variants d'aquest camí. El **Camí Gironí** o **Camí de Sant Jaume** nostre també afluïx al Camí Francès i ens sorprèn pel coll de Panissars, Girona, **Bonmatí**, Vic, Montserrat, Lleida, Saragossa, Calahorra, fins a Logronyo.

El Camí del Nord zigzagueja fins a Compostel·la per Hendaia, Sant Sebastià-Donostia, Gernika, Santander, Ribadesella, Oviedo, Ribadeo i Arzúa. A Oviedo també neix una ruta que no passa pel mar sinó per les muntanyes imponents d'Astúries, on escala per Pola de Allande, Grandas de Salime, Lugo i Melide, on continua pel Camí Francès. S'ha batejat com el **Camí Primitiu** perquè, poc després de descobrir-se la tomba del sant, el primer rei que va pelegrinar a Santiago va ser l'asturià Alfons II.

La Via de la Plata és el camí del sud, el dels pelegrins que venien de Sevilla i caminaven per Mèrida, Càceres, Salamanca i Zamora. A partir d'aquí tenien dues opcions: o pujar cap a Astorga i continuar pel Camí Francès o seguir un camí nou que s'anomena **Camí Sanabrès**, que es perd per Puebla de Sanabria i Ou-

rense per aconseguir l'aventura.

El **Camí Portuguès** és el dels pelegrins lusitans i honora els nuclis poblacionals de Lisboa, Coïmbra, Porto, Braga, Ponte da Lima i entra a Galícia per Tui i Pontevedra, fins a Compostel·la.

Actualment, com a curiositat, s'està preparant un camí hiperbòlic que ha d'unir les dues ciutats pelegrines europees: Roma i Sant Jaume de Compostel·la. Li diuen la **Via Francígena**. La idea és fer un camí que serveixi tant per anar a Sant Jaume com per anar a Roma.

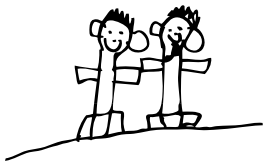
Finalment, només us vull dir que en la revista següent continuarem amb aquest tema, però des d'un punt de vista més nostrat. M'agradaria que les persones del nostre municipi que hagin fet algun dels Camins de Sant Jaume es posessin en contacte amb la revista *L'Amic* per poder explicar les seves vivències i exposar els seus parers, anècdotes, curiositats, etc. Ho podeu fer per internet a l'adreça de correu revista.lamic@gmail.com o fent arribar l'escrit a les oficines de l'Ajuntament.

Lluís Orri Gorgoll

L'alberg municipal de Sant Julià del Llor i Bonmatí és un servei públic adreçat preferentment a tots els pelegrins de la Ruta del Camí de Sant Jaume i excepcionalment a la resta d'usuaris que vulguin pernoctar-hi. Aquest alberg, ubicat al carrer de Flaça, a tocar de la plaça dels Pins, disposa d'un dormitori amb dos llits i un lavabo. Les places s'assignen per ordre d'arribada i tenen preferència els pelegrins que van a peu. En general, només s'hi pot pernoctar una nit.

Per fer ús de l'alberg cal formalitzar la sol·licitud a l'ajuntament. Si es pretén fer ús de l'alberg el cap de setmana, l'horari per recollir les claus a l'ajuntament és fins al divendres a les 2 del migdia.

Estanys de Banyoles i Espolla

BANYOLES

Sembla que a Catalunya hi ha uns 800 espais de zones humides, estanys i estanyols o aiguamolls. Segons Viquipèdia, l'estany de Banyoles és el llac natural més gran de Catalunya, i probablement també el més conegut. L'origen del llac es deu a filtracions del riu Fluvià i altres aigües de l'Alta Garrotxa, on es filtren i corren a través d'una suposada xarxa subterrània de canals, coneguda com aqüífer confinat. L'aigua surt a l'exterior a tres nivells diferents i subterranis, formant la coneguda Conca Lacustre. Però també rep aigua auperficial, a través de 7 rieres naturals d'entrada.

Podríem escriure diverses pàgines sobre la llegenda d'un monstre que diu la cançó: *"Ens ho diu la història d'un vell poble / que hi habitava un monstre fa molts anys. / Diuen que treia foc per les orelles / i per la boca, pel nas i pels queixals"*. També del món màgic de les goges de les Estunes, que ens les descriuen com a nimfes amb moltes virtuts,

boniques, fràgils, gràcils, bellíssimes donzelles de llarga cabellera, que vesteixen vels finíssims i transparents. Potser es coneixen amb el nom de sirenes o ondines..., però el nom d'aloja, encantada, o dona d'aigua, o **goges**, que és com se les coneix des de fa tant de temps a Banyoles. També les podem trobar arreu amb diferents noms. De fet, la tradició de les dones d'aigua és tan vella com la mateixa cultura grega. Segurament, el seu inici l'hauríem de buscar en les **nimfes**, les divinitats mortals a les quals la mitologia grega els atorga el poder fecundador de la Natura; belles jovenetes alegres, nues o gairebé, que dediquen la vida a cantar i ballar. I també, sobretot, en les nàïades, les nimfes que personifiquen l'aigua de brolladors, llacs i fonts, filles de Zeus, Ocea o del déu riu. Recuperem-les ara dels seus palaus de vidre que, tot connectant-se amb l'estany de Banyoles, s'endinsen a la terra fins al bosc de les Estunes. Un bosc de roures i alzines sobre el travertí esquerdat. Compte, però!, no els agrada la

gent que les espia. Si no us ho creieu, llegiu la llegenda que expliquen al Pla de l'Estany d'un colom a les estunes de Gènia Casellas.

ESPOLLA

Si de Banyoles coneixia bastant bé l'estany i els voltants, haig de confessar que ignorava tot el que es refereix a Espolla.

Com ja és sabut, l'estany de Banyoles i la resta d'estanyols del Pla de l'Estany s'alimenten de l'aigua subterrània provinent de l'Alta Garrotxa recollida per les conques del Llierca i el Borró al sector de Sadernes-Oix.

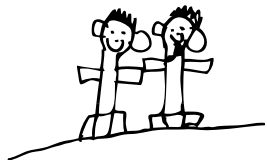
En èpoques de molta afluença d'aigua (el desgel de les muntanyes després de grans nevades, o les pluges intenses a la primavera), aquesta busca altres camins de sortida que posen en funcionament un complex sistema hídric que actua de sobreexidor de l'estany i els estanyols.

Al pla d'Espolla, quan puja el nivell de la capa freàtica, entren en funcionament les surgències o bullidors repartits pel seu fons carstificat —alguns dels quals és possible observar a simple vista perquè l'aigua sobresurt del nivell de manera artesiana— i es forma l'anomenada platja d'Espolla.

La platja no és gaire gran. Les seves dimensions són 280 metres de llargada i 184 metres d'amplada màxima. La seva fondària tot just arriba a un metre en la seva major part. En èpoques de fortes pluges i aqüífers recarregats, ha passat de sec a vessar en poc més d'un dia.

L'estany de la platja d'Espolla gairebé és sec, però quan s'omple esdevé especialment interessant. L'aigua que conté passa a través del rec d'Espolla cap al salt de Martís, on es desploma per una cascada de més de 60 metres d'alçada per arribar finalment al riu Fluvià.

El caràcter intermitent de la platja d'Espolla condiciona també les comunitats vegetals o animals que hi viuen, ja que han de suportar grans variacions en les condicions d'humitat del medi, des de la inundació total fins a la sequera absoluta.

Un animal especialment adaptat a aquesta situació és l'anomenat Triops cancriformis, artròpode molt poc evolucionat del qual se'n coneixen fòssils del Permià i el Triàsic Europeu, en formes molt semblants a les del nostre coetani.

Aquesta espècie és unisexual, però les femelles es reproduïxen sovint per partenogènesi. No es té constància que la fecundació sigui interna. Si bé hi ha còpula, possiblement la fecundació sigui a nivell de la cambra incubadora. Els ous són llançats a l'aigua formant un paquet recobert de matèria gelatinosa. Són ous esfèrics i de coberta llisa, fet que propicia la resistència a la dessecació. En l'estació de sequedat queden incrustats en el fang del fons i no eclosionen fins a noves inundacions.

Aquests animals mengen tota mena de materials vegetals que puguin trobar dins de l'aigua. Són macròfags, detritívors i no dubten a convertir-se en carnívors i fins i tot en caníbals en condicions extremes.

*(Centre de Recursos Pedagògics
del Pla de l'Estany- març de 2002)*

Els triops són fòssils vivents trobats l'any 2006 a les basses de Menorca.

Mesuren uns 3 centímetres i tenen una closca molt resistent. El seu cycle vital és d'uns 70 dies. Els petits ous de triops, per sobreviure a l'estació seca, es posen al fang i s'hi estan fins que tornen les primeres pluges.

L'estanyol d'Espolla és un dels indrets més emblemàtics de la comarca del Pla de l'Estany. L'espai pot passar mesos sense aigua amb un aspecte de prat humit sense aparent interès, i en canvi de cop i volta omplir-se d'aigua subterrània com de forma misteriosa i convertir-se en un estanyol. Perquè Espolla s'ompli, els aqüífers han d'estar carregats d'aigua i només quan la pressió d'aigua subterrània és molt forta arriba a omplir-se, és a dir quan hi ha una surgència per on l'aigua pot entrar i sortir. S'hi ha vist triops d'una mida considerable (amb l'aigua calenta de l'estiu deuen créixer molt ràpid), igualment capgrossos de gripau corredor, i també

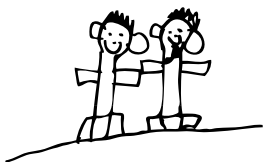
moltes, però moltes larves de mosquit, i molts, però molts mosquits, també escarabats d'aigua, ostràcodes, libèl·lules, nedadors d'esquenes, etc.

L'estany d'Espolla es pot omplir en ben poques hores, però normalment només dura ple tres setmanes o un mes, segons explica el meteoròleg del Pla de l'Estany Enric Estragués. Si s'omple vol dir que l'estany de Banyoles està a punt de sobrecreïxer, perquè el primer és una espècie de sobreexidor del segon, que com s'ha dit s'alimenta de rius subterranis que neixen a l'Alta Garrotxa i van a parar a l'estany de Banyoles, "encara que no se sap si desemboquen allà o van a alimentar altres punts", recalca Estragués.

Finalment val a dir que l'estany intermitent d'Espolla es troba uns setanta metres més amunt, al municipi de Fontcoberta, i que és un fenomen de la natura que es veu en poques ocasions, i la cascada i el soroll de l'aigua que corre són una meravella que es recomana visitar.

Una reproducció de:
Pere Motjer

Medi ambient

EL COMPOSTATGE

Voldria convèncer-vos, a través d'aquestes ratlles, de la importància que en la gestió dels residus té el compostatge. Per tal de feu-vos cinc cèntims del tema, permeteu-me anar per parts.

El cicle de la vida i la natura

Haureu observat que quan arriba la tardor, el terra del bosc es cobreix de fulles que a la primavera següent estan mig desfetes. Sobre aquesta catifa de fullaraca hi creix una gran varietat de plantes que produeixen noves fulles que tornen a caure quan s'assequen i així successivament.

Aquest cicle que s'està produint a la Terra des de fa milions d'anys és possible gràcies a una sèrie d'organismes microscòpics: bacteris i fongs que s'alimenten de la matèria orgànica (fulles, branques, excrements, cadàvers...). Trenquen els enllaços químics que uneixen el carboni i l'hidrogen (molècules orgàniques) i les transformen en molècules inorgàniques com el diòxid de carboni, sals minerals... que aprofiten les plantes per formar noves branques, fulles... Sense ells, doncs, el cicle de la matèria no es tancaria i les plantes deixarien d'existir per manca de nutrients al sòl. Us imagineu les repercussions que aquest fet tindria pels éssers vius pel planeta, entre ells nosaltres?

La Terra té una sèrie d'elements que es van combinant per formar les molècules, algunes de les quals constitueixen els éssers vius. Aquests elements es troben en forma de substàncies minerals en el medi i en forma orgànica en els éssers vius. El seu nombre és limitat i es transformen contínuament, passant de minerals a orgàniques i a l'inversa mitjançant l'activitat fotosintètica dels vegetals i la descomponedora de bacteris

i fongs. Si tota la matèria orgànica romangués en el sòl, ens hauríem de passejar damunt de cadàvers, excrements, troncs d'arbres... Arribaria un moment en què no hi hauria prou molècules inorgàniques (sals minerals) en el terra i les plantes desapareixerien, les seguirien els herbívors, els carnívors i tota la resta.

Afortunadament aquests organismes descomponedors que són tan útils es troben en abundància en qualsevol tipus de sòl.

Com es pot compostar?

Compostar vol dir sotmetre la matèria orgànica, en el nostre cas les deixalles orgàniques de la cuina o del jardí, a un procés de transformació natural fins a obtenir un producte anomenat **compost**, de gran qualitat com a adob.

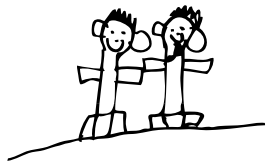
Per fer compostatge l'únic que necessitem és disposar d'un petit jardí o espai on posar el compostador i il·lusió de provar-ho. Tot i que la tècnica és molt senzilla, cal tenir present algunes recomanacions: Hem de disposar d'un compostador que podem comprar o bé us el poden cedir en préstec deixant un petit dipòsit.

Tot i que si es fa bé no sol desprendre mala olor, us recomano que el poseu en un racó del jardí on no hi feu gaires activitats.

Aneu llençant les restes orgàniques de la cuina juntament amb la del jardí (gespa, fulles, males herbes...)

Diferents models de compostadors

Les deixalles del que mengem solen tenir més nitrogen i fan més mala olor que les restes del jardí. Per evitar la pudor és convenient llençar alternativament la brossa orgànica de la cuina i la del jardí o bé barrejar-ho de tant en tant amb un pal.

- La mescla ha d'estar humida (podeu afegir-hi aigua) i ben airejada (els compostadors no tanquen hermèticament i deixen entrar oxigen).

No totes les deixalles orgàniques són bones per fer compostatge. Hem d'evitar llençar:

- ossos i altres restes mineralitzades com ara closques de musclos, cargols...són difícils de transformar, peles de taronja i altres cítrics de descomposició molt lenta; grans quantitats de tomàquets podrits perquè generen "suquet" àcid que ens pot modificar les condicions de barreja;
- el paper imprès en color, així com les restes que es recullen al passar l'escombra poden contenir concentracions molt elevades de substàncies nocives (metalls pesants);
- "males herbes" germinades perquè si el procés no agafa prou temperatura, és possible que les llavors resistixin i ens les trobem posteriorment en el compost, de manera que l'utilitzarem per abonar la terra i alhora estarem sembrant plantes indesitjables;
- excrements d'animals domèstics (gossos, gats...)

Quan és madur?

De forma natural al cap de 9-12 mesos els residus que hem anat llançant s'hauran transformat en un adob ric en nutrients. Aquest procés, però, es pot accelerar considerablement de diverses maneres:

- mitjançant l'ús de compostadors ràpids (sitges de plàstic)
- trossejant i voltejant (cada 6-12 setmanes) el material
- barrejant el material fresc amb compost que hi haurà al fons
- afegint-hi cucs de terra.

Cal tenir en compte que no sempre ens cal esperar a tenir el compost madur per a poder fer-ne ús. El compost fresc o compost ràpid també es pot utilitzar per a determinats usos o conreus. El reconeixem perquè s'hi pot veure l'estructura del material original i no és tan lleuger i esponjós.

Ús i aplicacions del compost

En l'aplicació del compost haurem de tenir en compte que:

- El compost és alhora humus i fertilitzant, per tant no

s'ha d'abonar la terra a més a més.

- No s'ha d'enterrar sinó dispersar-lo.

- També es pot utilitzar per preparar adob líquid amb el qual regar les plantes. Per això cal omplir un recipient i posar-hi la meitat de compost i la resta amb aigua, i després aprofitar-ne el suc que en queda.

Importància del compostatge en la gestió dels residus

Després de veure la part més teòrica del tema, caldria també explicar l'avantatge que suposa fer compostatge per tal de reduir l'impacte ambiental dels residus orgànics.

- Us convertireu en fabricants dels adobs que utilitzareu i això us omplirà de satisfacció i us permetrà estalviar diners.
- No haureu de desplaçar-vos fins els abocadors de brossa de jardí, ni haureu d'esperar treure els residus orgànics els dies que toca.
- Es redueix l'elevat cost que suposa pel municipi la recollida de les escombraries i aquest fet podria abaratir la factura que paguem trimestralment sota aquest concepte.
- També baixa la despesa econòmica i l'impacte ambiental que representen els camions que fan la recollida per dipositar les deixalles a la seva destinació (sovint lluny perquè ningú vol abocadors al seu municipi)
- Els costos de manteniment de les plantes de compostatge o el tractament de les escombraries en els abocadors o incineradores es redueixen considerablement.
- La contaminació originada en l'eliminació i transport de residus: gasos, possible contaminació dels aqüífers, sorolls, impacte visual... disminueix considerablement i això repercuteix directament en la nostra salut i qualitat de vida.

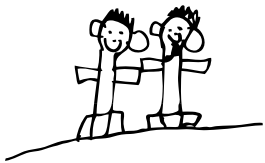
Si encara us ha quedat algun dubte del tema tractat podeu consultar algun dels webs següents:

http://cepa.pangea.org/xacc/guia_rapida_de_compostatge_casola.pdf

<http://gobresidus.wordpress.com/compostatge/>

*Aquesta secció de **Medi ambient** està oberta a qualsevol opinió, article, etc. de persones de dintre i fora del nostre municipi. Podeu fer arribar els vostres treballs, preguntes, llistat de temes que us agradaria que tractéssim en els propers números, etc. relacionats amb aquest tema a la redacció de la revista: revista.lamic@gmail.com*

Marta Cos Sagué

S.A. Grober

ÉS UNA EMPRESA CENTENÀRIA AMB FÀBRQUES A BESCANÓ I GIRONA

Quan vivia a Bonmatí, recordo que a casa teníem una vaixel·la (o part d'ella) que era un regal de casament a la meva mare, ja que havia fet de minyona o mainadera a casa dels patrons, a Girona. També teníem un bust de guix que hi havia sobre la calaixera dels pares, igualment procedent dels senyors Grober.

També rememoro que després de la Guerra Civil, treballant jo a Girona, en tornar el vespre cap a la llar amb bicicleta, en alguna ocasió coincidírem amb el se-

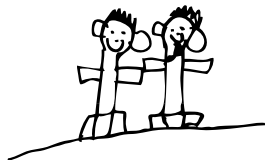
nyor Soler, sembla que director o dirigent a la fàbrica de Girona, un senyor molt amable i simpàtic que tal volta em coneixia per haver-me vist a casa del meu oncle Quim, puix ambdós eren aficionats a la caça, i moltes vegades sortien junts a practicar la seva dèria.

A la fàbrica de Bescanó hi treballaven diversos familiars de les branques Motjer i Cuatrecasas, abans i després de la guerra, junt amb força altra gent del poble. Era una indústria que, com succeïa a molts pobles catalans, ajudava la població a viure una mica millor en poder comptar amb un salari, més o menys digne i segur, per poder anar fent la viu-viu.

Pel que he trobat, l'empresa SA Grober va néixer el 1890, quan el senyor Cristóbal Grober Viotti va establir a Girona una indústria tèxtil dedicada a la fabricació de trenes, cordons de seda, llana, cotó i botons. L'existència d'un grup de residents italians va tenir una gran influència perquè fos a la ciutat de Girona on s'implantés l'empresa. Al 1985 fou inaugurada l'actual fàbrica de Bescanó, a on existia un antic molí que posseïa des del segle XVI el dret d'utilitzar les aigües del riu Ter, i que fou transformat com a central hidroelèctrica, la qual segueix en funcionament en l'actualitat. En aquesta planta, durant aquest període, la filatura era la seva principal activitat. A l'inici de la Guerra Civil Espanyola, l'empresa fou col·lectivitzada com la majoria de les empreses catalanes del sector, i posteriorment, al 1939, amb la retirada de les tropes republicanes, la factoria de Girona es va cremar i quedà pràcticament destruïda. A partir del maig de 1949, la companyia va tornar a la seva activitat.

Entre els anys 1975 i 1977 es va procedir al trasllat de tota la producció tèxtil i les oficines de Girona a Bescanó.

La divisió de teixits tècnics de fibra de vidre fou inaugurada l'any 1982, amb la qual cosa es procedia a la creació d'una nova divisió que permetia a la companyia obrir nous mercats i horitzons. Al 1998, es va iniciar l'expansió cap a mercats exteriors, creant les filials Groberleón SA de C.V. i Groberland SL.

Continuant amb el desenvolupament dels teixits tècnics, al 2002 es va iniciar el projecte de teixir, trenar i transformar materials compostos. El resultat va ser Grobertech, divisió de Grober especialitzada en la producció d'aquests articles.

Sembla que l'any 1919, el mencionat senyor Cristòfol Grober va vendre la seva empresa als germans Portabella, que van entrar en el sector del teixit elàstic amb el nom de SA Grober.

LA SÉQUIA MONAR

Uns treballs que l'Agència Catalana de l'Aigua està fent a la séquia Monar han permès descobrir com és aquesta infraestructura centenària que travessa la ciutat de Girona. Amb més de 400 anys d'història, la séquia fou imprescindible per fer funcionar les indústries que s'instal·laren al seu costat. La Marfà, la Coma Cros, la Grober o la Gasol, en són exemples, ja que els proporcionava electricitat. A més, també ha servit durant dècades per regar els horts a Salt i Girona, molts dels quals ja han desaparegut. Actualment serveix per portar aigua del Ter fins l'Onyar. Això fa possible que la típica imatge de les cases de l'Onyar emmirallant-se en el riu es conservi plogui o no.

(Fca. Girona)

Dades recollides per
Pere Motjer

Oci

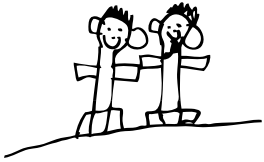
Entreteniments

SUDOKU

						9		
5	6		2	7			3	
			3				1	6
7				1	2	3		
	9		7		8		5	
		3	4	6				7
9	3				1			
	1			2	3		6	9
		5						

ENDEVINALLA

Em passo la vida fent voltes
caminant a poc a poc,
però per més que camino
sempre estic al mateix lloc.

Stretching global actiu

MÈTODE DE FISIOTERÀPIA CREAT PER PHILLIPPE SOUCHARD

Mitjançant l'estirament global de les cadenes musculars de manera lenta, progressiva i utilitzant l'expiració profunda, l'Stretching global actiu (SGA) apropa el cos a la seva postura natural, alleuja els dolors d'esquena i d'articulacions, així com prevé les lesions esportives, les "agulletes", augmenta el rendiment en la pràctica de l'esport i/o ajuda a mantenir els efectes obtinguts després d'un tractament de Reeduació postural global (RPG) realitzat per un fisioterapeuta.

POSTURA CORPORAL NATURAL

Els ossos estan disposats per mantenir-nos drets en equilibri. La musculatura els aguanta i ajuda a mantenir la postura que l'esquelet defineix.

La columna vertebral dibuixa quatre corbes principals:

- dues lordosis -és a dir, cap endavant-: columna cervical i lumbar
- dues cifosis -és a dir, amb la corba cap enrere-: la columna dorsal i la sacra.

Aquestes corbes no han de ser ni massa pronunciades ni massa planes. La columna vertebral determina la postura correcta del tronc. Una bona postura permet la realització de moviments fluids i preveu dolors articulars o d'esquena produïts per tensions indegudes.

Mals hàbits a l'hora de seure, de treballar davant l'ordinador, de portar una motxilla o un pes, són causants de males postures i, consegüentment, de dolor o lesió a l'aparell locomotor, sobretot pel que fa a l'esquena.

LA REEDUCACIÓ POSTURAL GLOBAL

La Reeduació Postural Global (RPG) neix el 1981 i és un mètode original i revolucionari de rehabilitació osteo-muscular basat en principis senzills:

- Tota activitat **muscular estàtica** (la que fa possible que ens mantinguem drets) o **dinàmica** (la que realitza els moviments) és sempre concèntrica i provoca un escurçament muscular; és per això que s'han de **reeducar permanentment els músculs en l'estirament**.

- Com el nostre sistema muscular està dividit en músculs tòncics i fàscics, en cas d'hipertonia els nostres músculs estàtics s'escurcen de forma molt important, donant com a resultat les desviacions i compressions articulars. En conseqüència és convenient **en primer lloc, estirar el sistema muscular estàtic**.

- Els nostres músculs estan organitzats en forma de **cadenes musculars** (grups de músculs que realitzen una funció de manera conjunta), per tant l'estirament segmentari resulta ineficaç. **Per estirar eficaçment un múscul s'ha d'estirar del conjunt de la cadena muscular de la qual forma part**.

LA PRÀCTICA DE L'STRETCHING GLOBAL ACTIU

La repetició excessiva dels mateixos moviments i el manteniment prolongat de certes posicions provoquen un excés de to en els músculs,

sobrecarregant les articulacions i creant deformacions en l'aparell locomotor: ossos i músculs.

La majoria dels estiraments clàssics són analítics, és a dir es realitzen per segments, i d'aquesta manera s'allarguen unes zones i se n'escurcen unes altres.

L'Stretching Global Actiu (SGA) aporta una forma nova i global de realitzar els estiraments, prioritzant la correcció de tots els segments corporals a una elasticitat selectiva d'algunes articulacions que poden descuidar altres zones. El seu caràcter **actiu** impedeix el risc i augmenta l'eficàcia que tenen els estiraments clàssics realitzats de forma passiva o assistida.

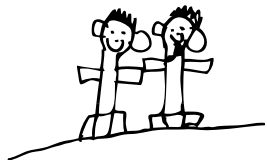
Durant el manteniment de la postura de SGA es posen de manifest les compensacions que apareixen en altres zones del cos, es van allargant simultàniament tots els músculs d'una mateixa cadena, impedint deformacions en la columna i extremitats.

La globalitat dels estiraments, les suaus contraccions musculars, la protecció de les articulacions i la participació constant de la respiració, ofereix innovacions importants.

Eduvigis Rubio Domene

Entrenadora Personal de
Stretching Global Actiu

www.equilibriointegral.vpweb.es
info@equilibriointegral.vpweb.es

Agorafòbia

Sovint sentim a parlar de malalties rares, però, com que gràcies a Déu no ens toquen de prop, no hi donem gaire importància.

De malalties mentals, també n'hi ha moltíssimes, però com que normalment no es deixen veure físicament fan que encara ens passen més desapercebudes, fins que un dia, maleït sia, te n'entra una a casa i, realment, no saps què passa ni com encarar-ho, sembla que et tornis boig i comences a sofrir-la en silenci i a soles.

En aquest escrit vull parlar d'una d'elles, d'una malaltia invisible que et priva de gaudir del dia a dia, una malaltia salvatge que s'anomena *agorafòbia*.

Aquesta malaltia consisteix a tenir por a anar a qualsevol lloc, i només resten dues possibilitats: o bé romandre sempre tancada a casa o bé sortir amb la companyia dels teus familiars més directes que t'han d'acompanyar a tot arreu. Aquesta darrera possibilitat, però, sempre és amb la por al cos, una por que fa que sembli que sempre t'ha de passar alguna cosa i que pot derivar en atacs de pànic i ansietat. Aquestes crisis d'ansietat produeixen taquicàrdies, sensacions d'ofec, mareigs, suor freda, sensacions que t'estàs morint, sensacions que el cap se te'n va, etc.

Una tercera possibilitat seria curar-se, però fins a aquesta sortida, malauradament, no hi sabem arribar.

I vull destacar aquesta malaltia perquè ja fa molts anys, massa, que l'estem vivint —o malvivint— amb la meva filla, la JUDIT, una nena in-

quieta i tranquil·la, fins que als 17 anys... comprant en una botiga li va venir una mena de mareig i va haver de sortir corrents; era un atac de pànic... i no em pregunteu per què encara no hi hem trobat cap resposta, però des d'aleshores ja mai més ha estat la mateixa persona.

Incompresa per tothom, mentre a casa ho sofreixes realment com pots, i ja costa d'assumir-ho, la societat, ignorant de la malaltia, es torna més dura, més crítica i et fa mal amb comentaris sobers, com ara "quina nena tan consentida, ni treballa ni estudia, només es troba bé pel que li interessa, etc."

Després de passar molts dies angoixats, nits sense dormir, haver d'anar a urgències, visitar molts metges, psiquiatres i psicòlegs, el diagnòstic va ser: "Agorafòbia amb ansietat anticipatòria", o sigui no poder evitar el patiment i la por, l'ansietat i el pànic quan t'assabentes que has d'anar a algun lloc. I aquesta por no és només el mateix dia, sinó que sol venir fins i tot dies abans, quan t'assabentes que has d'anar a algun lloc on hi ha gent.

Amb l'ajuda de professionals ho anem passant com podem, i encara que de portes enfora sol semblar que no passa res, la realitat n'és una altra, molt dura, perquè no hi ha res més injust que no poder fer les coses més quotidianes o simples del dia a dia com pot ésser anar a comprar sola, anar a portar el nen a l'escola sola, o com ens va passar una vegada: quan estàvem en un lloc públic tancat, vaig haver d'agafar-li el nen perquè va haver de sortir corrent... I en podria ex-

plicar moltes més, totes generades per la por d'anar sola, per la por d'atacs de pànic que enfosqueixen la ment fins al punt de no trobar cap sortida...

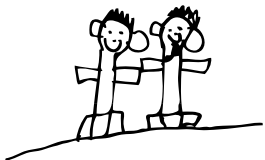
I dins d'aquest món de fantasmes mentals que l'envolten, a la Judit també li ha estat molt dur perdre una feina al costat de casa seva, a l'ajuntament, on ja va entrar-hi amb un pla ocupacional que donava la Generalitat per a gent amb problemes de salut, i que fins avui, després de molt anys de lluita, l'administració no s'hagi adonat que les malalties mentals existeixen. I després del reconeixement hem de dir que, encara que no curen, legalment et donen la raó i moralment et donen una mica de força per tirar endavant.

A la Judit, igual que a tothom, li costa acceptar la malaltia, perquè com ella diu no és com l'altra gent que pot fer el que vol i anar per tot arreu; però sí que té el suport dels que l'estimem, que mirem de fer-la sortir i mirem que "s'ho passi bé" i mirem d'evitar que es tanqui a casa on el cap s'escalfa molt i la bola cada vegada es fa més grossa i no és bo per a ningú.

Ànims, Judit, i endavant. T'ESTIMEM!!!

Aquest escrit és un resum molt breu de tot el que podria explicar, i per no fer-lo més feixuc, ho deixo aquí. Ara ja m'he assossegat un xic i he quedat molt més tranquil·la perquè hi haurà més gent que sabrà el que realment està passant la JUDIT i moltes persones com ella.

Pilar Torrent i Güell

El Carrer de Sant Ramon

Tots els pobles, amb el temps, van canviant. Canvien el seu paisatge, les seves cases, la seva gent. Bonmatí, com gairebé tots, també ha canviat, i molt.

Però ara permeteu-me parlar només d'un carrer del nostre poble: el de Sant Ramon.

M'agradaria explicar-vos com era als anys de la meva infantesa, ja que jo vaig néixer en aquest carrer; de fet, un dels dos que constituïen l'antiga colònia tèxtil.

Llavors no era asfaltat i tenia una renglera de plàtans a cada costat. La mainada jugàvem allí sense témer pels cotxes. Al capvespre a l'estiu s'hi parava la fresca i es feia petar la xerrada. Hi havia bon ambient amb tot el veïnat i, com era costum en aquells temps, les portes de les cases eren sempre obertes, només es tancaven a la nit.

També el recordo amb molt de moviment, molta vida, perquè sense ser un carrer gaire gran, tenia quasi de tot. Començaré a descriure'l: tocant a la plaça, al número 1 hi havia l'Estanc, amb la senyora Emília Danés; a l'altre costat de carrer, on ara hi ha una entitat bancària, hi havia el cinema parroquial, on la mainada hi podíem estar entretinguts els diumenges a la tarda, després d'assistir a la catequesi setmanal; també hi trobàvem l'escola dels nens (llavors anàvem a part nens i nenes); dues barberies, la de can Clesques, amb en Benet Valentí, i la de l'Escolà, amb en Josep Gifre (el meu oncle); la botiga de cal Comediant, on s'hi venia tota mena de queviures i fruita, era al número

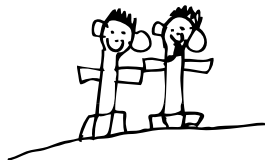
9, sota casa meva, amb la senyora Carme Puig al capdavant. En Miquel Solà, sastre, conegut com en Quel França, era un personatge peculiar: jo el recordo, sobretot, cantant i planxant pantalons darrere la seva finestra amb reixes, amb una planxa de carbó. Al número 4 del carrer hi havia un despatx de correus, "la carteria" en dèiem (per cert, al segon pis d'aquesta escala hi vivien els meus avis). Al costat hi havia la fusteria Massa, on en Josep Maria hi va estar treballant fins a la seva jubilació; llavors hi era amb el seu pare. La carnisseria Casacuberta és l'únic establiment d'aquella època que encara perdura; hi és pràcticament des de sempre, i amb la mateixa família. Al capdavant del carrer, però donant la porta al que ara és el carrer de Flaçà, hi havia l'escorxador. No voldria passar per alt un element molt important, a l'altura del número 3, i és la font on ens proveïem d'aigua ("la bomba"),

perquè a dintre de les cases no en teníem, al principi, d'aigua corrent, així que n'hi anàvem a buscar amb cànirs i galledes.

Ja veieu si han canviat les coses, moltes per a bé, ja que no teníem pas les comoditats d'ara, ni de lluny. Més o menys us he fet una descripció de com recordo el "meu" carrer quant als seus establiments, la seva estructura, però el record que guardo amb més afecte és el de la seva gent, els veïns. De fet, us podria dir a cada pis qui hi vivia, amb noms i cognoms, però m'allargaria massa.

Vaig canviar de domicili quan vaig complir quinze anys, però de poble no he canviat mai, ni penso fer-ho per ara. El meu poble és Bonmatí, i el meu carrer, el de Sant Ramon.

Glòria Casadevall Gironès

Eren altres temps

*Al tenir quinze o setze anys
(temps difícils aleshores)
Malgrat de tenir pocs guanys
Tot eren flors i violes.*

*En les converses parlàvem
quasi sempre de les mosses,
ja que a tots ens agradaven
fossin morenes o rosses.*

*Si a ballar volíem anar
veure el cine no podíem,
poc hi havia per triar
ja que calés no teníem.*

*La Quaresma era llarga
al no poder anar a ballar,
trobàvem l'espera amarga.
Costava la Pasqua arribar !*

*Si a les noies tu volies
convidar-les a ballar,
algunes molt presumides
carbassa et solien dar.*

*El que ens agradava molt
dels pocs esports que hi havia,
era jugar al futbol
i entrenar-nos cada dia.*

*Si a l'estiu feia calor
ens banyàvem al riu Ter
i gaudíem de debò,
ja que baixava molt net.*

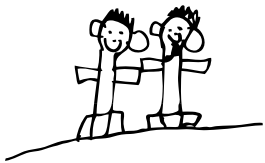
*Al ser les aigües tan clares
al riu solíem pescar,
les anguiles, barbs i bagres
eren bones per menjar.*

*Mai les portes es tancaven,
hi havia més confiança,
i molts veïns s'ajudaven
en malaltia o mancaça.*

*Els joves d'ara gaudeixen
del confort i benestar.
Els diners molts desconeixen
que costen molt de guanyar.*

*És cert que aquells temps gaudíem
pero treballant de debò.
Segur que no hi tornariem
(puig a pesar de la crisi)
ara vivim molt millor.*

Avel·lí Roviola

El biquini verd

Haviem anat a passar un cap de setmana romàntic al balneari de l'aigua Font Vella de Sant Hilari. Envoltats de natura verda, i frondosa.

– Que bé!, quanta pau i tranquil·litat!

Arribarem amb el cotxe davant d'una torre senyorial, de principis del segle passat, completament restaurada i condicionada com a balneari, amb un afegit de tipus modern.

L'edifici era de tres plantes.

Planta baixa, l'estació termal amb les piscines, banyeres, saunes.

Al primer pis, el menjador, bar, cuina, saleta amb ordinadors, recepció.

En el segon pis, les habitacions, no n'hi havia gaires, posem-hi unes vint com a màxim. Modernes, grans, amb amplis finestrals que donaven a un jardí molt ben cuidat.

Ens va agradar, en especial, la cambra de bany. Separadament hi teníem la banyera i una dutxa moderna i senzilla feta amb pedra de pissarra. Hi havia una petita separació de vidre amb el bidet i el vàter.

– Quin llit tan ample –vaig pensar jo–. Podré descansar a cor què vols, i no m'entrebancaré amb el marit inquiet.

El menjador, gran i ample. En un costat uns vidres amb un jardinet interior. La cuina, selecta i cuidada. Recordo que després d'un sopar de disseny, molt bo, amb gelat de mojito inclòs, vàrem anar a fer un passeig pel poble que estava en festes patronals.

Abans de pujar a l'habitació ens entretinguérem fent un passeig pels jardins del balneari, que estaven il·luminats amb petites llumetes blanques i blaves, donant-li un aire de misteri.

En el fons del jardí, quan aquest es confon amb el passeig i els arbres que porten a la font original, on raja l'aigua medicinal, em va semblar veure la silueta d'una noia jove vestida amb gases verdes, que desapareixia entre les ombres i els arbres.

– Va, segur que és el gelat de mojito, que m'ha trastocat! – vaig pensar.

– Apa, rei meu, anem a dormir.

L'endemà al matí, després d'un bon esmorzar de bufet lliure amb pa amb tomàquet i embotit, ens en vam anar a fer les sessions de massatges, piscina, sauna i piscina de gel.

No ens vam veure gairebé en tot el matí.

Cada client feia el circuit termal al seu gust, i les banyeres d'hidromassatge eren individuals.

Al final del matí, em vaig trobar amb el marit, que tot esverat em va dir:

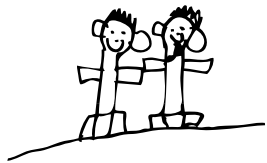
– T'hi has fixat? A dins de la sauna hi ha un biquini verd maragda.

– Apa!, va! –vaig contestar-li. Però encuriosida m'hi vaig acostar.

Era veritat, el biquini verd maragda era allà, sobre el banc de fusta, dins de la cabina de la sauna. El meu primer pensament va ésser de dona innocent...

– Va, algú deu haver sortit de pressa mig ofegat pels vapors i se l'ha deixat aquí.

El segon pensament ja va ésser maliciós...

— Mira, aquest deu haver trobat una "bona clienta" aquí dins, quan ell hi ha vingut. Qui sap el que deuen haver fet, tots dos, aquí dins... I, ara, va i et diu que miris el biquini... Tindrà barra, el tio!... Bé, no ho crec, deixem-li el benefici del dubte. T'estima molt, no crec que et faci aquesta mala passada, i menys ara, que hem vingut tot dos a passar un cap de setmana tranquil.

De tota manera, jo no em vaig quedar gens tranquil·la. Aquella peça de roba em donava voltes pel cap.

També podria ser que una "cocotte" jove, acompanyada de dos senyors madurs amb diners hagués deixat "oblidades" les dues peces de roba al sortir escopetejada, ja que els amants marxaven cap a l'habitació mig ofegats.

Finalment penso que el biquini verd maragda era d'una noia alta, prima, esvelta, que no va sortir cada quart d'hora a fer una dutxa freda. S'hi va quedar massa estona dins la cabina de la sauna. S'hi va quedar tant de temps, que...

— És possible que quedés convertida en vapor i aigua!

— Oh! Potser en dona d'aigua!

Podria ser la mateixa silueta amb gases verdes que resta de forma permanent acompanyant sempre els visitants del balneari que creuen en la màgia i en els beneficis de l'aigua.

Busqueu-la! De segur que la trobareu!!

Lourdes Macau

La Cuina de...

L'ANNA MARIA CLUA

L'Anna Maria ens suggereix dues receptes amb una única finalitat: aprofitar una col sense llençar-ne res.

AMANIDA AGREDOLÇA DE COL

Ingredients:

- El cor de la col
- Pastanagues
- Un pot de pinya en almívar
- Panses sense pinyol, remullades amb el suc de la pinya des del dia abans
- Oli, sal, vinagre (opcional)
- Maionesa

Preparació:

Agafarem el cor de la col i el tallarem a la juliana, a tires molt fines. Ratllarem les pastanagues. Tallarem la pinya a dauets petits. Colarem les panses. Ho posarem tot en un bol i hi afegirem sal, oli, una culleradeta de cafè de vinagre (opcional) i maionesa (no gaire). Ho remenarem tot i ho servirem de seguida, per evitar que la col quedi "cuita". És molt refrescant!

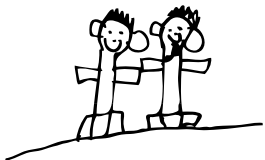
FARCELLETS DE COL AMB GAMBES PELADES

Ingredients:

• Les fulles de la col	• Mantega
• Porro	• Sal
• Ceba	• Salsa beixamel
• Pastanaga	• Formatge ratllat
• Carxofa (si és el temps de les carxofes)	

Preparació:

En una paella saltarem les verdures (no cal que quedin rosses) amb una mica de mantega. Les salarem al gust. Un cop cuites, hi afegirem les gambes pelades, i hi farem tomb i tomb. A part, en una olla amb aigua bullint i un pessic de sal, escaldarem les fulles exteriors de la col. Després les posarem a escórrer damunt d'un drap perquè deixin anar tota l'aigua. Hi afegirem la massa de verdura amb les gambes i anirem fent els farcellets. Un cop tinguem els farcellets fets, hi posarem una mica de salsa beixamel i els gratinarem al forn amb una mica de formatge ratllat. I tot calent, cap a taula. Bon profit!

Joan Sales

LA (IN)CERTA GLÒRIA D'UN AUTOR IGNORAT

En parlar de novel·les sobre la Guerra Civil espanyola, els títols que primer ens vénen al cap són d'autors estrangers com *Homenatge a Catalunya* de George Orwell, *Per qui sonen les campanes* d'Ernest Hemingway, *L'esperança* d'André Malraux o *Els grans cementiris sota la lluna* de George Bernanos.

Però el cert és que hi ha un autor i una novel·la catalans que durant molts anys han estat menyspreats pels entesos i ignorats pel gran públic. Per aquest motiu, i a punt d'iniciar l'any del centenari del seu naixement és bo que es reconegui la seva feina i se'l recordi com es fa amb tants altres dels seus companys.

El personatge de qui us vull parlar és Joan Sales i la seva novel·la *Incerta Glòria*.

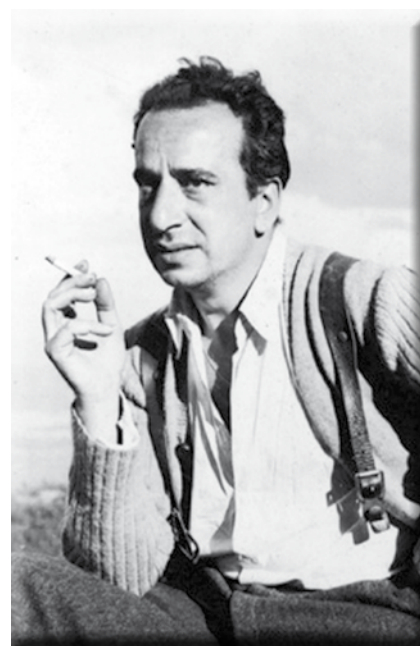
Biografia

Joan Sales neix el 1912 i mor el 1983 a Barcelona. Pertany a la mateixa generació dels coneguts Pere Calders o Mercè Rodoreda, una de les generacions que va viure amb més intensitat els anys de la República i, sobretot, de l'esclat i el desenvolupament de la Guerra Civil espanyola, ja que, per la seva edat, no solament va haver-hi de participar activament sinó que va acabar implicant-hi tota la seva joventut.

Durant la República, la primera professió de Sales va ser la de professor de català, que va haver d'abandonar als 25 anys, quan va esclatar la guerra, i es va fer voluntari al front d'Aragó. Acabada la guerra, amb el grau de comandant s'exilia a França, on el tanquen en un camp de concentració, però del qual s'escapa, exiliant-se després a Haití i a Mèxic. Al 1959 crea l'editorial El Club dels Novel·listes, on es publiquen les novel·les d'autors de gran vàlua com són Joaquim Amat-Piniella, Blai Bonet, Mercè Rodoreda, Llorenç Villalonga,...

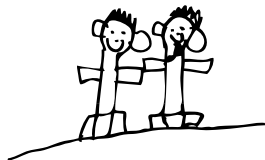
Sales considerava la Guerra l'experiència cabdal de la seva vida, i per

això decidí passar-la a la ficció. El seu primer llibre, de poemes, publicat al 1954 sota el títol *Viatge d'un moribund*, ja deixava entreveure les seves visió del conflicte (un llibre interessantíssim mai més reeditat), però va ser amb la publicació de la novel·la *Incerta Glòria* que va fer trontollar no tan sols la literatura catalana sinó també l'espanyola i la francesa. *Incerta Glòria* guanyà el premi Joanot Martorell al 1955. Ja només presentar-se el manuscrit, el jurat s'adonà de la grandesa de la novel·la, però també veié clar que la censura la prohibiria totalment. La censura per prohibir-la argumentà que atacava la moral cristiana, però Sales convençut que aquest qualificatiu era injust demanà un "Nihil obstat", és a dir, un permís de l'Església catòlica per donar el vist-i-plau a la seva publicació, i que aconseguí de mans de l'abadia de Montserrat. Després d'això començà un estira i arronsa amb la censura fins que Sales va aconseguir que al 1956 sortís publicada com la primera novel·la publicada a Espanya en català, sobre la guerra des del punt de vista republicà, tot i que la censura havia aconseguit retallar-li dues terceres parts de l'obra.

L'obra

L'honestedat de l'autor explicant fets que va viure i veure en boca dels seus personatges amb frases com: «[...] són diverses les mòmies, tretes dels nínxols que es veuen oberts i buits en el mur del darrere de l'altar. Estan disposades formant una rara escena. Dues al peu de l'ara, en l'actitud d'una parella que es casa: a una l'han guarnida amb un vel blanc i una corona de flors artificials. Perquè no caiguin es repengen una en l'altra. Una tercera mòmia es repenja direc-

tament a l'altar, de cara a elles, com si fos el rector que els casa [...]». O el que molta gent pensava però no s'atrevia a dir: «[...] Vam ser republicans perquè la zona on ens trobàvem, d'on érem fills, era republicana; si haguéssim estat fills de l'altra hauríem estat de l'altra. N'hi havia, sí, que es passaven de l'una a l'altra i viceversa; jo mateix (...) vaig estar a punt de fer-ho, com en Soleràs, com tants, però la immensa majoria es va limitar a seguir les banderes que per la divisió geogràfica li havien tocat [...]» va fer que no fos ben vist, ni ell ni la seva novel·la pels exiliats/republicans catalans.

Incerta Glòria té unes singularitats que la van fer incòmode a la crítica catalana d'aquella època. El fet que la novel·la obligui al lector a entendre la Guerra Civil espanyola no com a un conflicte entre un bàndol de bons i un de dolents, sinó de dos bàndols amb bons i dolents, va fer que els exiliats no aconseguissin entendre les intencions de Sales i l'acusessin de tou amb els franquistes.

El que fa gran aquesta obra és el fet de no ser una novel·la venjativa, busca la tolerància i la comprensió de totes les ideologies de la guerra,... criticant el que està malament de totes. Sales obra la ferida per on fa més mal: fer veure als republicans que no tots eren bons i lluitaven pel mateix. No es pot dir que fos neutral, ja que es decanta clarament pels republicans, però això no treu que no en vegi els seus defectes i problemes.

La crítica

La recepció de l'obra l'any 1956 va ser pràcticament nul·la, en no haver-hi revistes, diaris, universitats,... on es pogués parlar de literatura catalana. En canvi sí que n'hi va haver a l'exili (Mèxic i Xile), on

tingué una crítica negativa des del punt de vista ideològic, ja que no es considera prou republicana, perquè la reflexió dels personatges va una mica més enllà i intenta plantejar-se quin sentit té la guerra. El que provoca més irritació en els cercles de l'exili són les paraules d'en Soleràs, un dels personatges de Sales, que diu textualment: «la mentida roja i la mentida negra», «ni els rojos ni els negres», «guanyi qui guanyi jo he perdut», paraules que segons els crítics posa els republicans al mateix nivell que els franquistes.

Al 1969, ja a Catalunya, la crítica catalana continua molt reticent a la novel·la, és vista amb desconfiança i jutjada amb molta severitat. Aquesta incomoditat és una bona prova de la importància d'aquesta novel·la, ja que tothom s'hi pot sentir identificat, però no del tot.

La crítica catalana és la més reticent, des del punt de vista ideològic, i li nega la major part de les virtuts literàries i estètiques, tot el contrari que els escriptors que l'omplen d'elogis (Rodoreda, Villalonga, Fuster, Espriu,... escriuen cartes a l'autor expressant la seva alegria després d'haver llegit l'obra).

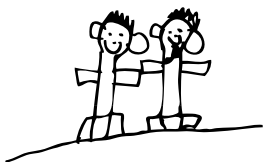

A finals dels 50 Juan Goytisolo que treballava a París com a lector de novel·les per l'editorial Gallimard rep l'exemplar de Joan Sales i en demana la seva traducció. Així al 1962 apareix *Gloire Incertaine*, la primera edició íntegra de l'obra (que Sales havia reescrit de nou). En el moment que apareix la traducció íntegra francesa, Joan Sales és detingut i interrogat per la policia espanyola. La crítica francesa, va ser unànime i elogiosa. La va considerar la gran novel·la de la Guerra Civil espanyola, tant la gent d'esquerres com la de dretes la va considerar una novel·la èpica.

Al 1968 l'editorial Planeta crea el premi Ramon Llull, la primera concessió del qual el guanya la novel·la de Sales, que ha continuat ampliant amb nous episodis i anècdotes. I es publica en castellà amb el títol d'*Incierta Gloria*. La crítica espanyola va ser minsa però elogiosa. Els d'esquerres la van considerar la novel·la més completa de la guerra feta per un supervivent.

Incerta Glòria és la primera novel·la catalana que mostra la guerra d'Espanya des del punt de vista dels vençuts i que a més, té la pretensió de comunicar al lector la complexitat inherent i profunda que tres anys de guerra van infligir als seus personatges. Sales aconsegueix que partint d'una situació concreta, l'obra esdevingui també una reflexió universal sobre una època dramàtica, marcada per les guerres. Però tot i els seus esforços, tant la novel·la com ell mateix han conegut una de les majors desventures que poden conèixer un llibre i el seu autor: ser ignorats a la pròpia pàtria.

Anna Serrat Graboleda
Filòloga

Pau Casals

L'ORGULL DE SER CATALÀ

“Vós heu consagrat la vida a la veritat, a la bellesa i a la pau. Com a home i com a artista personifiqueu els ideals simbolitzats per la Medalla de la Pau de les Nacions Unides. Us l'ofereixo amb el més profund respecte i admiració”.

U Thant,

secretari general de les Nacions Unides, 1961.

“El treball dels artistes roman com a símbol de la llibertat humana, i ningú ha enriquit més notablement aquesta llibertat que Pau Casals”.

John Fitzgerald Kennedy,

president dels EUA, 1971

Havent escoltat el concert que Pau Casals va oferir ara fa 50 anys (el 13 de novembre de 1961) a la Casa Blanca, el president J.F. Kennedy, emocionat i abraçant Pau Casals, després de la interpretació del *Cant dels ocells* que va cloure el concert, va dir: “Ens heu fet sentir humils”.

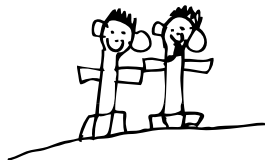
I si algunes definicions li escauen al Mestre (el Vendrell, 1876 - San Juan, Puerto Rico, 1973) són segurament la humilitat, la perseverança i la coherència dels seus actes segons els seus principis.

D'acord amb aquestes definicions, quan Pau Casals, violoncel·lista, pianista, compositor (entre altres, de l'himne de les Nacions Unides) i director d'orquestra, era ja reconegut i admirat per tot el món, definia la seva contribució de la següent manera: “La música fou com un mar en el qual vaig nedar com un peix petit...”.

La seva convicció de ser només un petit peix féu que reclinés totes les invitacions que li arribaven de Viena, per considerar que la ciutat on havien viscut i interpretat les seves obres grans mestres com Haydn, Mozart, Beethoven i Schubert, entre altres, li mereixia el més profund respecte. Finalment, però, acceptà fer

un concert a la “capital de la música”, i els nervis i l'admiració pel lloc fou tal, que a la primera nota que tocà, l'arquet li marxà de les mans i tot fent voltes sobre si mateix va anar a parar a la sisena fila del teatre. Ell recordava que tot espantat va observar com un a un els assistents s'anaren passant l'arquet amb gran consideració fins que arribà a la primera fila, on li allargaren l'arquet respectuosament. Superat aquest entrebanc, el considerat “el millor violoncel·lista del món” va rebre una gran ovació del públic. Havia conquerit Viena amb un únic concert.

Pau Casals era un home excepcional: va aprendre a llegir solfeig a l'edat de cinc anys, i amb sis ja va compondre la primera peça breu per a piano. Va aconseguir tocar l'orgue del seu pare, mestre al Vendrell, malgrat ser petit i no arribar amb els peus al pedaler. Va aconseguir que la seva mare li comprés un violoncel, malgrat que ja li havia regalat anteriorment una flauta i un piano. Després de negar-se a crear una orquestra a Madrid, per petició expressa de la reina d'Espanya, Maria Cristina, va aconseguir crear-la a Barcelona (i es convertiria durant anys en una de les millors d'Europa), malgrat totes les dificultats que trobà.

I gràcies a la seva constància, va aconseguir donar veu a una nació, la catalana, oprimida i silenciada pel règim franquista.

Aquest any es commemora el 40è aniversari de l'entrega al Mestre de la Medalla de la Pau de l'ONU i el 50è aniversari del concert que Pau Casals va oferir a la Casa Blanca davant del president John F. Kennedy, i us deixem transcrit el discurs que va fer al rebre la Medalla de la Pau, tota una declaració de principis:

Deixeu-me que us digui una cosa:

Jo sóc un català, actualment, una província d'Espanya.

Però, què va ser Catalunya?

Catalunya va ser la nació més gran del món.

Us diré el perquè.

Catalunya va tenir el primer parlament, molt abans que Anglaterra.

Catalunya va acollir els inicis de les Nacions Unides.

Totes les autoritats de Catalunya, al segle XI, es van trobar en una ciutat de França, que aleshores era catalana.

Per parlar de pau.

Al segle XI!

Pau en el món, i en contra, en contra, en contra de les guerres.

La inhumanitat de les guerres!

Això era Catalunya.

Estic tan content, tan emocionat, de ser aquí amb vosaltres...

El discurs quedà inacabat quan Pau Casals s'abraçà amb U Thant, secretari general de les Nacions Unides, visiblement emocionats tots dos.

Àngel Pubill

Propostes Culturals

LA MATERNITAT D'ELNA (BRESSOL DELS EXILIATS)

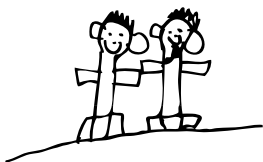
«Hi havia una mare que no tenia llet i el nen plorava de gana dia i nit. Quan es rendia de tant plorar, s'adormia i ella l'escalfava amb el seu cos. Les mantes que tenien encara estaven xopes d'aquells dies tan dolents de febrer. Quan sortia el sol, enterrava el nadó a la sorra fins deixar-li fora només al caparró. La sorra li feia de manta. Però al cap d'uns dies el nen es va morir de fred i de gana. Jo estava embarassada i només de pensar que el meu fill naixeria en aquell infern ja em desesperava. Després d'unes setmanes, a la barraca d'infermeria del camp vaig trobar la senyoreta Elisabeth o, més ben dit, ella em va trobar a mi. Em va proposar de parir en una maternitat situada a Elna, allà mateix, al Rosselló. El dia que va néixer el meu fill a la sala de parts de la maternitat, no em vaig poder reprimir les llàgrimes. Tothom es pensava que plorava d'emoció, però només jo sabia que plorava pel nen enterrat a la sorra d'Argelers.»

Mercè Domènech (Portbou, 2004)

A partir del relat de testimonis escrits en primera persona, Assumpta Montellà repassa un dels capítols més foscos de la Guerra Civil: l'exili a les platges del sud de França. Unes condicions inhumanes per a més de 400.000 catalans que, fugint de la guerra i la repressió, van creuar les fronteres pensant que al país veí hi trobarien el lloc on refer la seva vida. La realitat, però, fou ben diferent. En aquest panorama difícil, i a voltes desolador, una voluntària suïssa,

Elisabeth Eidenbez (guardonada pel govern d'Israel per la seva tasca a favor dels jueus, per l'Estat francès amb la medalla dels Justos de Nacions i per la Generalitat de Catalunya amb la Creu de Sant Jordi), va aconseguir un oasi de pau i tranquil·litat per a les dones embarassades i els nadons.

Propostes culturals

VISITA AL MNAC SENSE SORTIR DE CASA

www.mnac.cat

El Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) ofereix la possibilitat de fer visites virtuals a un fons d'unes 1.900 obres d'art. Totes les obres estan catalogades per la seva adscripció a un període artístic i per trobar-les només cal buscar el nom de l'artista o el període al qual pertanyen.

Les pintures es poden veure ampliades i contenen una fitxa tècnica i una breu explicació de l'obra.

A més, el MNAC virtual ens permet imprimir la imatge o bé demanar-la al museu, el qual l'envia en format JPG, 3.000 x 3.000 píxels (màx.), 300 ppp, 25 x 25 cm (aprox.).

Aquest detall, que pot semblar intranscendent, no l'ofereixen tots els museus virtuals ni les pàgines especialitzades. És doncs d'agrair que puguem disposar d'obres artístiques amb una qualitat digna i unes dimensions prou acceptables.

SÍLVIA PÉREZ CRUZ & TOTI SOLER, A EL TEATRE DE BESCANÓ

Música
**SÍLVIA PÉREZ CRUZ &
TOTI SOLER**

DATA
08/10/2011

HORA
21:00h

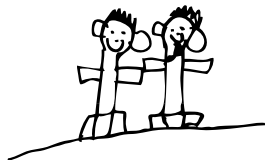
PREU
Amics d'El Teatre: 16€
Anticipada: 18€
Taquilla: 20€

«Quan s'ajunten dos talents com aquests, a dalt d'un escenari, el resultat és un concert d'una bellesa i una sensibilitat extrema.»

Tenim la possibilitat d'escoltar en directe la veu amb més projecció del moment no només a Catalunya sinó a tot l'Estat. Sílvia Pérez Cruz, excantant de Las Migas i estudiant de veu jazzística a l'Esmuc, és probablement la cantant actual més versàtil i de més qualitat. El seu

és un repertori que va dels fados al flamenc passant per cançons d'autor. Ve acompanyada per Toti Soler, un dels millors músics de jazz, tot i la seva formació clàssica, amb un talent especial amb la guitarra que transmet emoció i bellesa a parts iguals. Guitarrista de gran tècnica al servei de l'expressió. Tenim una ocasió immillorable per assistir a un concert que les crítiques no paren d'elogiar.

Àngel Pubill

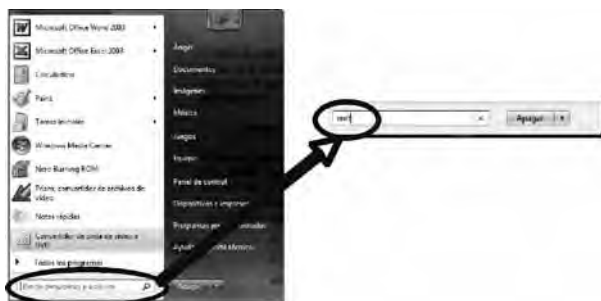
Informàtica i internet

ELIMINEM VIRUS SENSE ANTIVIRUS

L'estiu és un bon moment per posar a punt l'ordinador abans no comencem amb la rutina de l'escola o la feina. No calen gaires coneixements informàtics i des d'aquí us volem mostrar com fer una anàlisi de virus sense tenir antivirus:

Windows porta de sèrie una eina molt útil i poc coneguda per la majoria d'usuaris: un detector de virus. Aquesta eina no substitueix un antivirus convencional, però sí que ens pot ser d'utilitat quan el nostre ha caducat i sospitem que hem estat infectats. L'aplicació s'anomena "*Herramienta de eliminación de software malintencionado de Microsoft*" i per executar-la només cal seguir els passos següents:

1. Cliquem a Inici i escrivim "mrt" en la cerca de programes

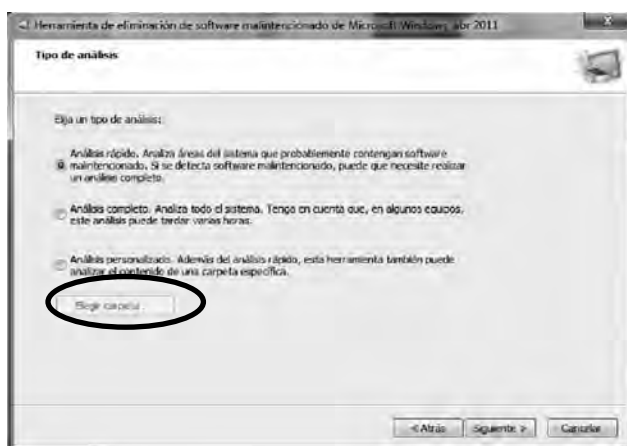

Quan premem l'"Enter", s'obre una finestra demanant permís per efectuar canvis en l'ordinador, acceptem i continuem.

(fig. 1)

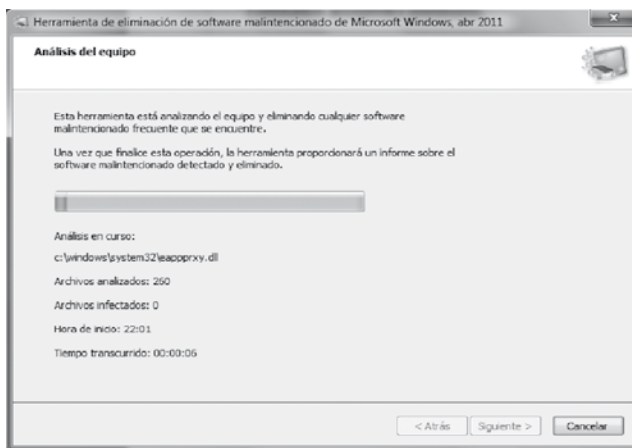
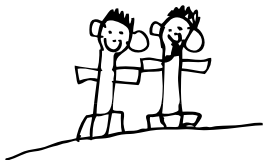
A partir d'aquest moment apareix una finestra (fig. 1) que ens avisa que l'eina no és un substitutiu d'antivirus. Ens ofereix també la possibilitat de saber més coses de l'eina a través d'informació "on-line", així com un llistat del "software" malintencionat que elimina. Cal anar actualitzant l'aplicació. Microsoft ofereix el primer dimarts de cada mes una nova versió actualitzada que ens podem descarregar i gravar al disc dur. Cliquem següent.

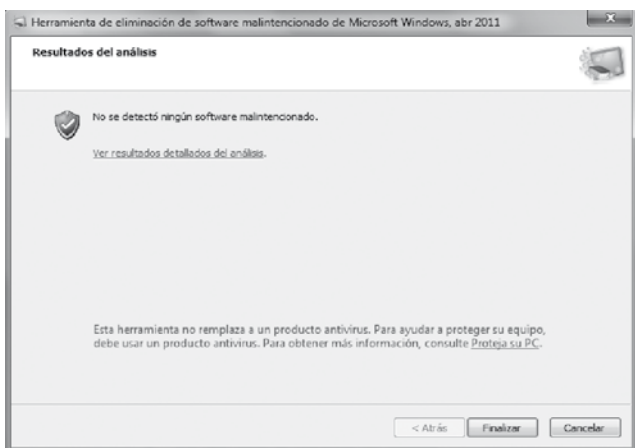
(fig. 2)

La nova finestra (fig. 2) ens demana quin tipus d'anàlisi volem efectuar. Podem triar entre l'anàlisi ràpida (només tarda uns minuts però pot no ser suficient i haver d'efectuar el complet), l'anàlisi completa (és més a fons, analitza tot l'ordinador i pot tardar unes hores) o l'anàlisi personalitzada (que ens ofereix la possibilitat de l'anàlisi ràpida més algunes carpetes que nosaltres indiquem expressament).

Un cop hem triat l'anàlisi que més ens convé, cliquem següent i s'iniciarà l'aplicació (fig. 3). Quan la cerca de virus hagi acabat, Windows ens mostrarà un informe (fig. 4) i en cas de trobar algun virus de la llista que ell pot eliminar ens ho especificarà.

(fig. 3)

(fig. 4)

En el supòsit de no poder-lo eliminar ens haurà informat de quin tipus de virus es tracta i on resideix. Amb aquesta informació podem comprar o actualitzar el nostre antivirus o buscar informació per internet per poder-lo eliminar.

Cal saber també que no tots els antivirus són de pagament. Podem trobar programes gratuïts i bons a la xarxa, i aquí en teniu alguns exemples:

www.antivirusgratis.org
www.antivirus-gratis.com
www.antivirusgratis.com.ar
www.avast.com
www.descargar-antivirus.com

Àngel Pubill

Notes

Si voleu col·laborar amb L'Amic amb algun escrit o alguna il·lustració o fotografia, podeu fer arribar les vostres aportacions a l'adreça de correu electrònic revista.lamic@gmail.com, donar-les a qualsevol membre del consell de redacció o deixar-les a les oficines de l'Ajuntament.

Totes les col·laboracions han de dur el nom de l'autor.

SOLUCIONS ALS ENTRETENIMENTS

Solució 1

3	4	8	1	5	6	9	7	2
5	6	1	2	7	9	4	3	8
2	7	9	3	8	4	5	1	6
7	5	6	9	1	2	3	8	4
4	9	2	7	3	8	6	5	1
1	8	3	4	6	5	2	9	7
9	3	7	6	4	1	8	2	5
8	1	4	5	2	3	7	6	9
6	2	5	8	9	7	1	4	3

Daily SuDoku: Mon 8-Aug-2011

very hard

Solució 2

(El Relloige)

NO
m'agrada!

m'agrada!

